GAZETA Z GRODZISKA i okolic

11-12/(257)
2024
ISSN 1234-5296

GAZETA
BEZPŁATNA

Wesołych Świąt

Idą, idą święta,
idą wielkim krokiem.
Każdy z nas pamięta,
iż przynoszą pokój.
Pokój, który gości w każdym
ludzkim sercu,
niesie szczęście, radość
i wszelką pomyślność.

Od Bożej Dzieciny, która błogosławi
dziś całemu światu
i cuda nam prawi.
Że Pan Bóg zamieszkał
pośród nas na ziemi,
przywdział ludzką postać,
by być między swymi.

By przez swą obecność
ród ludzki ocalić,
powieść ku zbawieniu,
dar niebios dać chwalić.

Małgorzata Burda-Król

Dodatek do gazety: Kalendarz na 2025 rok

W NUMERZE:

AKTUALNOŚCI

Przed nami najpiękniejsze święta w roku 3

Smaczne Boże Narodzenie 4-5

Nasze jednostki OSP mają nowe wozy strażackie 6

Inwestycje w skrócie 7-8

Z życia PGK 9

Nowe terminy i zasady zbiórki odpadów komunalnych 10

Z życia Rady Gminy 11

Podkarpacki System Informacji Medycznej 11

Zimą pamiętaj o starszych, samotnych i potrzebujących 12

Borykasz się z problemami? Zgłoś się do Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego 12

Ostatnie pożegnanie sołtysa Chodaczowa Stanisława Wojtyny 13

Mamy nowe defibrylatory na terenie gminy 14-15

Co z motocyklem zimą? 15

Uważajmy z elektryką w święta 15

Ankieta dla użytkowników instalacji OZE 16-17

Modernizacja programu „Czyste Powietrze" 18

Palenie drewnem ekologiczne i ekonomiczne 18-19

Bezpieczeństwo Publiczne - wybrane zagadnienia 20-21

Kilka słów o zdrowiu 22-23

W 80. rocznicę wydarzeń na „Dziurówce" 24-25

Gminne obchody Narodowego Święta Niepodległości 26-27

WYCHOWANIE I EDUKACJA

Przegląd pieśni patriotycznych w Szkole Podstawowej w Wólce Grodziskiej 28

ErasmusDays 2024 w Zespole Szkół w Grodzisku Dolnym 28-29

Wizyta Świętego Mikołaja w naszej gminie 30-31

Grupa Teatralna „Improwizacja" wśród najlepszych w województwie 32

Zespół Szkół w Grodzisku Górnym z ogromnym wyróżnieniem 32

KULTURA

Podkarpacki konkurs pod hasłem „Duszki, skrzaty, krasnoludki" 33

Jesienne spotkanie ze sztuką 33

Andrzejkowe spotkanie seniorów w Grodzisku Dolnym 34

Sukcesy naszych muzyków w Rzeszowie 34

GRODZISKIE HISTORIE

Z kart historii - Wspomnienia Sybiraka 35-36

OGŁOSZENIA

37-39

W numerze dodatek KALENDARZ NA 2025 ROK

Kalendarz zawiera ważne adresy i numery telefonów do podmiotów i instytucji świadczących pomoc psychologiczną i terapeutyczną dla osób uzależnionych i ich rodzin. Kalendarz zawiera magnes, dzięki któremu możesz go przyczepić na lodówce.

GAZETA Z GRODZISKA i okolic

WYDAWCA: Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym
REDAKTOR: **Anna Joniec** tel. 17 242 82 65
Czasopismo zarejestrowane I Ns Rej. Pr. 11/94

Artykuły podpisane odzwierciedlają poglądy ich autorów.

Numer zamknięto: **Listopad - Grudzień 2024**
Nakład 2000 egzemplarzy.
Druk: Drukarnia Makar Print, tel. 41 317 01 37

Przed nami najpiękniejsze święta w roku

Boże Narodzenie stanowi dla nas jedno z najbardziej wyjątkowych i uroczystych świąt w roku. To czas, gdy cały kraj tonie w blasku świateł, cieple rodzinnych spotkań oraz pięknych tradycji. Jako jedno z najważniejszych wydarzeń kulturalnych i religijnych, Boże Narodzenie nie tylko ma głębokie znaczenie religijne dla społeczności chrześcijańskiej, ale również odzwierciedla nasze bogactwo kulturowe.

Boże Narodzenie jako święto religijne stanowi dla nas fundament wiary. Obchodzone 25 grudnia, jest czasem upamiętnienia narodzin Jezusa Chrystusa, będącego jednym z najważniejszych wydarzeń w kalendarzu liturgicznym Kościoła katolickiego i innych wyznań chrześcijańskich. Znaczenie tego święta w aspekcie religijnym stanowi fundament dla wielu wiernych, będąc symbolem nadziei, miłości i pokoju.

Boże Narodzenie w kontekście kultury to czas, gdy odżywają wiekowe tradycje przekazywane z pokolenia na pokolenie. Elementy takie jak przygotowanie potraw wigilijnych, dekorowanie choinki, czy też kolędowanie stanowią integralną część świątecznego krajobrazu. Również zwyczaje, jak dzielenie się opłatkiem czy szukanie pierwszej gwiazdki na niebie, są nieodłącznymi elementami świątecznych obrzędów.

Boże Narodzenie to okres, który jednoczy nas poprzez wspólne celebrowanie tradycji i kultury. Te święta mają niezwykłą moc budowania więzi rodzinnych oraz utrwalania tożsamości narodowej.

Wyjątkowo dużo czasu poświęcamy na dekoracje świąteczne, które stanowią nieodzowny element tych świąt. Tradycyjne ozdoby choinkowe i domowe dekoracje wiążą się z niezwykłym bogactwem ozdób, które dodają blasku i klimatu świątecznego wnętrzom, a ozdabianie choinki jest jednym z najbardziej charakterystycznych tradycji. Światełka, które oświetlają choinkę i wnętrza, symbolizują światło Chrystusa przynoszące nadzieję w mroku. Szklane bombki, popularne od wieków, nie tylko dodają koloru choince, lecz są symbolem nadziei, a ich delikatność przypomina o kruchym charakterze ludzkiego życia. Świeczka na stole świątecznym wprowadza nie tylko światło do ciemności zimowej, lecz jest również symbolem Chrystusa jako światła świata. Wieńce z jodły czy choinki, stosowane w dekoracjach, niosą ze sobą symbole wieczności oraz trwałości, stanowiąc znak kontynuacji życia i nadziei na przyszłość. Kolory wykorzystywane w dekoracjach, takie jak czerwień symbolizująca miłość, zieleń reprezentująca nadzieję oraz złoto symbolizujące światło i dobro, posiadają głębsze znaczenia kulturowe i religijne, które nadają wymiar symboliczny świątecznym przygotowaniom. Te dekoracje nie tylko pięknie ozdabiają wnętrza, ale przede wszystkim przenoszą ze sobą historię, wiarę, kulturę i tradycję, stanowiąc istotny element świątecznego dziedzictwa, które łączy pokolenia i tworzy wyjątkowy klimat świąt Bożego Narodzenia.

Tradycyjne potrawy świąteczne takie jak barszcz, pierogi i ryby od wieków goszczą na naszych stołach.

Barszcz czerwony symbolizuje oczekiwanie na narodziny Chrystusa. Pierogi, wypełniane kapustą i grzybami symbolizują dobrobyt oraz powodzenie w przyszłości. Dania z ryb, takie jak karp, śledź czy sandacz, są obecne na wigilijnym stole, symbolizując nadchodzący nowy rok i obfitość.

Przyjście Chrystusa na świat poprzedza okres zwany Adwentem. To czas oczekiwania i przygotowania duchowego wiernych do świąt. Pierwsza niedziela adwentu to również początek roku liturgicznego w Kościele katolickim.

Jednym z najważniejszych wydarzeń tych świąt jest wieczerza wigilijna, podczas której łamiemy się opłatkiem i składamy sobie życzenia. To moment wzruszenia i jedności w rodzinie, podczas którego wszyscy wyrażają swoje dobre intencje wobec siebie nawzajem. Tradycja łamania się opłatkiem podkreśla znaczenie jedności, miłości i szacunku w naszych domach.

W noc wigilijną odbywa się Pasterka, czyli nocna msza święta, która ma głębokie religijne znaczenie w polskiej tradycji bożonarodzeniowej. Ta uroczysta msza nawiązuje do pasterzy, którzy jako pierwsi przybyli, by uczcić narodzenie Jezusa w stajence w Betlejem. Pasterka jest symbolem pasterzy wędrujących do Betlejem, a uczestnictwo w niej jest wyrazem oddania czci narodzonemu Chrystusowi. To moment skupienia i radości z narodzenia Zbawiciela, a także czas, gdy społeczność religijna celebruje tę wyjątkową chwile.

Dzień Bożego Narodzenia to czas, gdy polskie rodziny gromadzą się w szczególnie serdecznej atmosferze. 25 grudnia jest dniem, w którym skupiamy się na rodzinnych spotkaniach.

W tym czasie muzyka odgrywa znaczącą rolę. Kolędy i pastorałki stanowią istotny element kultury i tradycji tych świąt. Teksty opowiadają historię narodzenia Jezusa, niosąc w sobie głębokie przesłanie religijne.

Boże Narodzenie w Polsce to czas radości, okazywania sobie wzajemnej miłości i życzliwości oraz wspaniała okazja do pielęgnowania tradycji i kultury.

Mając na uwadze to wszystko co wyżej napisaliśmy życzymy wszystkim mieszkańcom wspaniałych, spokojnych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia. Wszystkiego najlepszego.

Redakcja

Smaczne Boże Narodzenie

Przed nami wyjątkowy czas, pełen radości i rodzinnych spotkań. Aby był jeszcze wspanialszy przedstawiamy propozycje potraw zarówno na słodko jak i na słono, które można podać gościom w Wigilię jak i kolejne dni świąt. Przepisy przygotowane zostały dzięki uprzejmości pań z Kół Gospodyń Wiejskich z Grodzisko Dolnego, Wólki Grodziskiej i Opalenisk.

Gołąbki wigilijne z kaszą jaglaną

Składniki:
- około 15 liści kapusty sparzyć
- 40 dag kaszy jaglanej
- 1 duża cebula
- mała kostka sera twarogu
- 1 kostka masła
- sól, pieprz

Wykonanie:
Kasze jaglaną zalać wodą i gotować aż będzie miękka. Cebulę pokroić w kostkę i zeszklić na oleju. Do ugotowanej kaszy dodać kostkę twarogu, usmażoną cebulę, sól, pieprz do smaku i 2/3 kostki roztopionego masła. Wszystko dobrze wymieszać, zawijać w liście kapusty. Układać w żaroodpornym naczyniu. Dno naczynia podlać olejem żeby gołąbki się nie przypaliły. Na gołąbki położyć kawałki pozostałego masła i podlać gołąbki szklanką wody z 1 łyżeczką Vegety. Piec w piekarniku.

KGW Wólka Grodziska

Karp wigilijny

Karpia oczyścić, podzielić na kawałki i zamarynować w pokrojonej na plastry cebuli z dodatkiem ziela angielskiego (kilka ziaren) i liści laurowych. Odstawić do lodówki na minimum noc (najlepiej zrobić to w ostatni wieczór przed Wigilią).
W dzień Wigilii wyjąć karpia z cebuli, posolić z obu stron, obtoczyć w mące i usmażyć.

Zdj. Adobe Stock, zi 3000

Cebulę z marynaty poddusić na oliwie lub oleju, można dodać do cebuli namoczoną wcześniej żurawinę. Kawałki karpia posypać uduszoną cebulą i podawać.
Kawałki karpia posypane duszoną cebulą można również zapiec w piekarniku w tem. 150/160 stopni przez około 20 min.

KGW Grodzisko Dolne

Zdj. nietylkopasta.pl

Ryba po grecku

Składniki:
6 filetów rybnych (mintaj, miruna), 5 cebul, 5 średnich marchewek, 2 średnie pietruszki, 1 seler, koncentrat pomidorowy, ziele angielskie, liść laurowy, sól, pieprz, olej, 3 jajka, 4 łyżki mąki pszennej, przyprawa do ryb, bułka tarta.

Wykonanie:
Warzywa umyć, obrać i zetrzeć na tarce o dużych oczkach. Cebulę pokroić w plasterki, podsmażyć na oleju i dodać resztę warzyw, przyprawy, koncentrat i około pół szklanki wody. Dusić na małym ogniu przez 30 min., od czasu do czasu mieszając.
Rybę podzielić na mniejsze kawałki, posypać solą i przyprawą do ryb, następnie obtoczyć w mące, roztrzepanym jajku i bułce tartej. Usmażyć.
Na spód półmiska układamy część przygotowanych warzyw, potem usmażoną rybę i na wierzch pozostałą część warzyw.
Udekorować krążkami cytryn i natką pietruszki.

KGW Opaleniska

Zdj. przyslijprzepis.pl

Piernik świąteczny

(najlepiej upiec tydzień przed świętami)

Składniki:
- szklanka mleka,
- szczypta soli,
- pół kg cukru

Rozpuścić, nie gotować! Po rozpuszczeniu dodać 5 dag margaryny i 3 opakowania przyprawy do piernika, wymieszać i odstawić do ostygnięcia. Potem dodać 4 jajka i rozmieszać, 80 dag mąki, łyżeczkę sody i bakalie (rodzynki, orzechy śliwki i morele pokrojone w paseczki). Wymieszać i odstawić na 2 dni do fermentacji. Piec w 1 większej lub 2 wąskich blaszkach około 1 godziny w tem. 180/200 stopni. Ciasto najlepiej smakuje polane czekoladową polewą.

KGW Grodzisko Dolne

Makowiec zawijany

Ciasto:
750 g mąki, 350 g masła, 1 szklanka mleka, 80 g świeżych drożdży, 3 żółtka, 2 łyżeczki proszku do pieczenia, 1 szklanka kwaśnej śmietany, 2 łyżki cukru, 1/3 łyżeczki soli.

Wykonanie:
Masło, cukier i mleko podgrzać w rondelku do rozpuszczenia składników. Żółtka rozetrzeć z drożdżami, dodać roztopione masło i następnie mąkę. Wyrobić ciasto i odstawić do wyrośnięcia (przykryć ściereczką) na ok. 1,5 godz.

Zdj. wszystkiegoslodkiego.pl

Masa makowa:
400 g maku (sparzyć i dwukrotnie zmielić), 150 g roztopionego masła, 3/4 szklanki płynnego miodu, 1 cukier waniliowy, 100 g rodzynek, 100 g posiekanych orzechów, 1 olejek migdałowy, 1/2 szklanki cukru, 4 żółtka, 6 białek, 1/3 łyżeczki soli.
Do zmielonego maku dodać roztopione masło, miód, cukier waniliowy , bakalie, żółtka i olejek. Wszystko dobrze wymieszać, chwile podsmażyć. Do ostudzonej masy dodać pianę z ubitych białek i wymieszać. Wyrośnięte ciasto podzielić na 3 części, Każda rozwałkować na ok 1,5 cm grubość, wyłożyć masę makową i zawijać w rulon. Piec 40 min - 190 stopni. Po wystudzeniu udekorować lukrem.

KGW Opaleniska

Ciasto Snikers

Ciasto kakaowe:
7 jajek, 3/4 szkl. cukru kryształu, 5 łyżek mąki pszennej, 2 łyżki kakao, 1 łyżeczka proszku do pieczenia.
Białka ubijamy na sztywną, lśniącą pianę. Pod koniec stopniowo dodajemy cukier. Następnie dodajemy po jednym żółtku. Mąkę przesiewamy z kakao oraz proszkiem do pieczenia, dodajemy do masy, mieszamy delikatnie szpatułką. Ciasto przelewamy na wyłożoną papierem do pieczenia blaszkę (21×32 cm) i wstawiamy do piekarnika nagrzanego do 180 stopni na około 25-30 minut. Przestudzone ciasto kroimy na dwa blaty.

Ciasto orzechowe:
5 białek, 3/4 szklanki cukru pudru, 25 dag mielonych orzechów, 1 łyżka mąki pszennej, 1 łyżka mąki ziemniaczanej, 1 łyżeczka proszku do pieczenia.
Białka ubijamy na sztywną pianę. Pod koniec stopniowo dodajemy cukier. Obie mąki mieszamy z mielonymi orzechami i proszkiem do pieczenia. Dodajemy stopniowo do masy, delikatnie mieszamy szpatułką.
Ciasto przelewamy na blaszkę wyłożoną papierem do pieczenia i wstawiamy do piekarnika nagrzanego do 180 stopni na około 25-30 minut.

Masa:
5 żółtek, 1/2 szkl. mleka, 1/2 szkl. cukru kryształu, 1 ½ masła
Żółtka z cukrem oraz mlekiem umieszczamy w rondelku, mieszamy rózgą. Doprowadzamy do wrzenia, cały czas mieszając. Studzimy.
Miękkie masło ucieramy na puch. Dodajemy zimną masę żółtkową. Opcjonalnie można dodać kieliszek alkoholu.

Dodatkowo: 2 puszki kajmaku (można dać mniej).
Jeden z blatów biszkoptowych smarujemy około 3/4 części masy. Wykładamy ciasto orzechowe. Smarujemy je kajmakiem. Następnie dajemy drugi blat biszkoptowy, rozprowadzamy na nim pozostałą masę. Wierzch posypujemy zmielonymi orzechami.

KGW Wólka Grodziska

Zdj. przyslijprzepis.pl

Nasze jednostki OSP mają nowe wozy strażackie

OSP Grodzisko Górne

Gmina Grodzisko Dolne zrealizowała projekt pn. „Zakup samochodu pożarniczego dla jednostki OSP Grodzisko Górne". Zakup pojazdu był możliwy dzięki dofinansowaniu z Programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021 – 2027 w kwocie 835 800,00 zł i z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w kwocie 287 000,00 zł. Całkowity koszt projektu wyniósł 1 296 500,00 zł. Pozostałą część kosztu zakupu samochodu pokryła Gmina Grodzisko Dolne w kwocie 68 200,00 zł oraz Powiat Leżajski w kwocie 100 000,00 zł.

Zakup średniego samochodu ratowniczego z napędem 4x4 przyczyni się do zwiększenia ochrony przeciwpożarowej oraz usuwania skutków katastrof na terenie naszej gminy oraz gmin ościennych, ponieważ jednostka OSP Grodzisko Górne należy do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. Nowy samochód zastąpi wysłużonego, 27 - letniego Stara 1142 GBA 2/20.

W dniu 5 listopada jednostka w sposób bardzo uroczysty powitała nowy samochód. Przyjęciu pojazdu towarzyszyła widowiskowa oprawa pirotechniczna przygotowana przez strażaków. Jego przyjazd sygnalizowały syreny alarmowe remizy oraz wozów strażackich z pozostałych jednostek. Oprawę muzyczną zapewniła Orkiestra Dęta z Grodziska Dolnego.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
Fundusze Europejskie dla Podkarpacia
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską
PODKARPACKIE przestrzeń otwarta

OSP Grodzisko Dolne Miasto

Zakup nowego samochodu dla jednostki OSP Grodzisko Dolne Miasto został zrealizowany dzięki dofinansowaniu z Programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021 – 2027 w kwocie 835 800,00 zł. Całkowity koszt projektu wyniósł 1 354 998,80 zł. Pozostałą część kosztu zakupu samochodu pokryła Gmina Grodzisko Dolne w kwocie 413 700,00 zł oraz Powiat Leżajski w kwocie 100 000,00 zł. Jednostka nowy samochód powitała w dniu 4 grudnia w asyście przedstawicieli innych jednostek OSP z włączonymi syrenami alarmowymi i widowiskową oprawą pirotechniczną. Nowy MAN TGM 13.290 zastąpi mocno wysłużonego i wyeksploatowanego Stara 660 z 1973 roku.

Fundusze Europejskie dla Podkarpacia
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską
PODKARPACKIE przestrzeń otwarta

INWESTYCJE W SKRÓCIE

Relacja z postępu pracy przy budowie żłobka w Grodzisku Dolnym

W październiku ruszyły prace związane z budową nowego żłobka. Jak pokazuje załączone zdjęcie prace postępują bardzo szybko. Wykonawca - firma F.U.H. HAR - BUD Ireneusz Tasior z Czarnej po wylaniu fundamentów rozpoczął stawianie ścian nośnych. Dzięki sprzyjającym warunkom pogodowym prace postępują zgodnie z założonym harmonogramem. Realizacja tej inwestycji jest możliwa dzięki dofinansowaniu z programu Aktywny Maluch w kwocie 2 759 618,16 zł oraz Rządowego Programu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 2 408 037,49 zł.

POLSKI ŁAD

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej | Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY | Rzeczpospolita Polska | Sfinansowane przez Unię Europejską NextGenerationEU | Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej | Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie

Trwa przebudowa drogi powiatowej od zalewu „Czyste" do skrzyżowania w Laszczynach

W październiku ruszyła przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 1259R od zalewu „Czyste" do skrzyżowania w Laszczynach. Wykonawcą inwestycji jest Miejskie Przedsiębiorstwo Dróg i Mostów z Rzeszowa. Na chwilę obecną wykonano nową kanalizację deszczową oraz przebudowano oświetlenie. Wzdłuż tej jezdni powstanie również nowa ścieżka pieszo - rowerowa. Obecnie na tym odcinku drogi ściągany jest asfalt i kładziona jest nowa podbudowa i warstwa podstawowa jezdni. Dla kierujących pojazdami wprowadzony został ruch wahadłowy, tak więc prosimy o zachowanie szczególnej ostrożności. Również piesi i rowerzyści proszeni są o rozważne korzystanie z tej drogi. Drodzy mieszkańcy używajcie świateł przy rowerach i kamizelek odblaskowych nie tylko na tym odcinku, ale zawsze, gdy poruszacie się drogami publicznymi po zmierzchu.

Gmina Grodzisko Dolne

POLSKI ŁAD

RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁAD: PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH

Dokonano odbioru nowej drogi relacji Grodzisko Dolne - Chałupki Dębniańskie

W dniu 21 listopada odbyło się oficjalnie odebranie przebudowanego odcinka drogi powiatowej nr 1271R relacji Grodzisko Dolne - Chałupki Dębniańskie. W odbiorze uczestniczyli Zastępca Wójta Gminy Grodzisko Dolne p. Mariusz Jasic, Zastępca Przewodniczącego Rady Gminy Grodzisko Dolne p. Kazimierz Matuszek, radni gminni i powiatowi, przedstawiciele Wykonawcy oraz przedstawiciele Zarządu Dróg Powiatowych w Leżajsku.

Przebudowa drogi rozpoczęła się w sierpniu ubiegłego roku i jej wykonawcą była firma Eurovia Polska S.A. Całkowity koszt inwestycji to kwota 9 109 983,44 zł. Przebudowany odcinek drogi dofinansowany został z:

- Rządowego Programu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych - 6 000 000,00 zł
- Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - 2 454 177,37 zł.

Pozostałą cześć kwoty pokryły wspólnie Gmina Grodzisko Dolne i Powiat Leżajski. Wszystkim użytkownikom tej drogi życzymy bezpiecznej jazdy.

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

POLSKI ŁAD

Mamy mobilny zbiornik na wodę pitną

W listopadzie zakupiona została cysterna do przewożenia i dystrybucji wody pitnej na potrzeby mieszkańców naszej gminy. Cysterna została już dostarczona do gminy, ma pojemność 2 000 m3 i zamontowana jest na przyczepce co umożliwia jej bezpośredni transport.

Zakup zbiornika był możliwy dzięki dofinansowaniu w kwocie 60 000,00 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.

Całkowity koszt zakupu cysterny to kwota 85 977,00 zł.

WFOŚiGW RZESZÓW

Zimowe utrzymanie dróg i chodników w naszej gminie

W sezonie zimowym 2024/2025 utrzymaniem dróg gminnych, powiatowych i chodników zajmuje się Spółdzielnia Usług Drogowo Rolniczych w Grodzisku Dolnym.

Jednocześnie apelujemy do mieszkańców, aby pamiętali o odśnieżaniu chodników, które bezpośrednio przylegają do granicy nieruchomości. W myśl ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczań z chodników położonych wzdłuż nieruchomości należy do właściciela nieruchomości.

Zwracamy również uwagę na ograniczenie parkowania samochodami w pasie dróg gminnych i powiatowych. Zaparkowane samochody ograniczają możliwość pracy sprzętu do odśnieżania, co skutkuje przymusowym wyłączeniem tych dróg z bieżącego odśnieżania jak i usuwania śliskości.

Apelujemy do wszystkich użytkowników dróg o przepuszczanie pojazdów ze sprzętem do zimowego utrzymania dróg. Sprzęt ten jest szeroki, niekiedy zajmuje większą część jezdni i porusza się wolno. Bądźmy wyrozumiali i cierpliwi, a będziemy mogli poruszać się bezpieczną i odśnieżoną drogą. Pieszych i rowerzystów prosimy o używanie świateł, kamizelek odblaskowych i odblasków bo te elementy mogą uratować Wasze zdrowie i życie.

Z życia Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej

To warto wiedzieć o PSZOK-u

PSZOK, czyli Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych to specjalnie zorganizowane miejsce dla mieszkańców gminy, w którym można pozostawić odpady, w szczególności te, których nie należy wrzucać do przydomowych pojemników i worków.

Istnieją jednak pewne zasady, którymi należy się kierować dostarczając odpady do takiego punktu zbiórki. Nie można bowiem traktować go jako składowiska, na które „ot tak" zawozimy odpady problemowe i po prostu pozostawiamy je. Do PSZOK-u przyjmowane są tylko i wyłącznie odpady pochodzące z nieruchomości prywatnych mieszkańców gminy, którzy znajdują się w gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi. Zatem nie zostaną odebrane w punkcie odpady powstałe w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej Każdy przedsiębiorca jest obowiązany podpisywać stosowne umowy z przedsiębiorstwami zajmującymi się gospodarką odpadami komunalnymi indywidualnie.

Uwagi dla przywożących odpady. Pracownik PSZOK-u nie wyjmuje przywiezionych odpadów z pojazdu, ale wskazuje miejsce, gdzie należy je samemu donieść bądź instruuje, w którym kontenerze je umieścić. Tym samym mieszkaniec odpowiada zarówno za załadunek, transport jak i rozładunek odpadów w punkcie. Co więcej, przyjęcia odpadów dokonuje się po sprawdzeniu ich zawartości, a także po potwierdzeniu ich zgodności z wykazem przyjmowanych odpadów. Mieszkańcy korzystający z PSZOK-u zobowiązani są do bezwzględnego przestrzegania regulaminu i poleceń pracownika punktu.

Odpady przyjmowane są nieodpłatnie po okazaniu dokumentu potwierdzającego miejsce zamieszkania na terenie gminy.

PSZOK niewątpliwie wpływa na zmniejszenie liczby tzw. dzikich wysypisk. Dzięki budowie takiego obiektu możliwy jest bezpieczny i kontrolowany odbiór odpadów, a także właściwe ich zagospodarowanie lub unieszkodliwienie. Jednak należy mieć świadomość, że PSZOK działa według określonych reguł i w trosce o bezpieczeństwo środowiska oraz pracowników, obsługujący ma prawo odmówić przyjęcia odpadów problemowych. Dzieje się tak, zwłaszcza gdy:

– zachodzi podejrzenie, że odpady nie pochodzą z gospodarstwa,
– odpady nie zostały wymienione w regulaminie punktu,
– odpady są nieprawidłowo zabezpieczone,
– nie ma możliwości sklasyfikowania odpadów,
– przyjęcie odpadów będzie sprzeczne z przepisami.

Pamiętaj ! Wprowadzenie do życia codziennego segregacji odpadów wymaga zdecydowanie Twojego wysiłku i zaangażowania, jednak z czasem staje się to nawyk, który przynosi korzyści zarówno dla nas jak i dla środowiska.

Marzena Chrupcała

Od nowego roku PSZOK w Grodzisku Dolnym zmienia godziny otwarcia

Wtorek - od godz. 12:00 do godz. 18:00
Czwartek - od godz. 8:00 do godz. 14:00

Ważne: Od 1 stycznia 2025 PSZOK w SOBOTY - NIECZYNNY!!!

Nowa fotowoltaika na obiektach PGK

Gmina Grodzisko Dolne w ubiegłym roku w ramach programu „Polski Ład" pozyskała dofinansowanie na budowę instalacji fotowoltaicznych na obiektach należących do spółki. W ramach tego zadania zaplanowano wybudowanie ośmiu instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 158,67 kW. Obecnie dobiega końca budowa tych instalacji. Wszystkie instalacje i ich moc produkcyjna zostały dobrane w sposób racjonalny i efektywny aby w 100 procentach zużywać wyprodukowaną energię bez konieczności obciążania sieci energetycznych nadwyżkami produkcji. W następnym numerze gazety pojawi się relacja z odbioru tych obiektów oraz zostaną podane szersze informacje na temat ich lokalizacji i działania.

Marek Ordyczyński

Nowe terminy i zasady zbiórki odpadów komunalnych

Mamy nowy harmonogram odbioru odpadów komunalnych z terenu naszej gminy na rok 2025. Podobnie jak w tym roku MZK sp. z o.o. z Leżajska będzie zbierać odpady z danej miejscowości w jednym dniu. W stosunku do roku obecnego przesunięciu ulega kolejność zbierania odpadów z terenu Grodziska Nowego, Chodaczowa, Laszczyn, Zmysłówki, Opalenisk i Podlesia. Odpady komunalne z miejscowości Grodzisko Nowe i Chodaczów będą zbierane na końcu, a nie tak jak dotychczas. Z kolei odpady z Laszczyn, Zmysłówki, Opalenisk i Podlesia przed zbiórkami w Grodzisku Nowym i Chodaczowie. Pozostałe zbiórki bez zmian. Ważna informacja dotycząca tekstyliów i ubrań. Do tej pory wyroby włókiennicze nie były objęte systemem selektywnej zbiórki odpadów. Trafiały najczęściej do odpadów zmieszanych (czarne worki lub kubły). Od 1 stycznia 2025 roku będzie już to niemożliwe. Zużyte ubrania, buty, koce, pościel, zasłony, kapelusze, obuwie czy dywany będziemy przekazywać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Grodzisku Dolnym, lub w zbiórkach, które organizują firmy prywatne w trakcie roku. Innej możliwości nie będzie. Na PSZOK - u będzie postawiony jeden kontener na tekstylia czyste, nadające się do ponownego wykorzystania przez osoby potrzebujące i kontener na pozostałe tekstylia, które nie nadają się już do użytku. Prosimy zwracać uwagę, do którego kontenera będziemy wrzucać te odpady. W przypadku wątpliwości zawsze pomocą służą pracownicy punktu, którzy udzielą niezbędnych informacji.

2025

STYCZEŃ

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

LUTY

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

MARZEC

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

KWIECIEŃ

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

MAJ

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

CZERWIEC

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

LIPIEC

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

SIERPIEŃ

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

WRZESIEŃ

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

PAŹDZIERNIK

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

LISTOPAD

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

GRUDZIEŃ

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

- Grodzisko Górne
- Grodzisko Dolne Miasto, Wólka Grodziska
- Grodzisko Dolne
- Laszczyny, Zmysłówka, Opaleniska, Podlesie
- Grodzisko Nowe, Chodaczów

Z życia Rady Gminy

Listopadowe posiedzenie Rady Gminy było bardzo ważne z punktu widzenia zbliżającego się 2025 roku. Na sesji odczytany został projekt budżetu gminy na przyszły rok oraz projekt uchwały dotyczący wieloletniej prognozy finansowej Gminy Grodzisko Dolne. Podjęto uchwały dotyczące ustalenia nowych stawek opłat i podatków lokalnych oraz opłat za śmieci. Od nowego roku zmienią się stawki tych podatków i opłat.

Po zmianach wprowadzonych uchwałą miesięczna stawka podstawowa za odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, w których znajduję się kompostownik na odpady biodegradowalne w nowym roku wynosić będzie:

- 1 - 6 osób - **23 zł** od osoby
- 7 osób - **22 zł** od osoby,
- 8 osób - **21,50 zł** od osoby,
- 9 osób - **21 zł** od osoby,
- 10 osób - **20,50 zł** od osoby,
- 11 osób i powyżej - **20 zł** od osoby.

Zmianie ulegnie stawka bazowa 1dt żyta przyjmowana jako podstawa obliczenia podatku rolnego. Od nowego roku wynosić będzie 64 zł za 1dt, co da kwotę 160 zł podatku rolnego od 1 ha przeliczeniowego gruntów rolnych. Wzrosły również nieznacznie stawki podatku od nieruchomości - gruntów, budynków i ich części.

Ponadto radni przyjęli coroczny Program Współpracy Gminy Grodzisko Dolne z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2025. Środki finansowe przeznaczone na realizację w/w programu prognozuje się w kwocie 50 000,00 zł, a dokładnie określone zostaną w uchwale budżetowej.

Przyjęto również Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Grodzisko Dolne na lata 2025 -2030, który określa zasady gospodarowania budynkami komunalnymi przeznaczonymi do zamieszkania. Obecnie gmina posiada mieszkania komunalne zlokalizowane w Domu Nauczyciela w Grodzisku Górnym (3 mieszkania) oraz 1 mieszkanie w budynku Szkoły Podestowej w Chodaczowie.

Biuro Rady

Podkarpacki System Informacji Medycznej

Podkarpacki System Informacji Medycznej PSIM to wspólny projekt obejmujący Regionalne Centrum Informacji Medycznej (RCIM) oraz kilkadziesiąt Podmiotów Leczniczych zlokalizowanych na terenie województwa podkarpackiego. Systemy informatyczne tych placówek zostały zintegrowane z RCIM, co pozwala na funkcjonowanie e-Usług, dzięki którym pacjenci mogą zarządzać swoimi sprawami zdrowotnymi zdalnie, bez konieczności fizycznej wizyty w przychodni czy szpitalu.

Podkarpacki System Informacji Medycznej dostępny jest pod linkiem:

psim2.podkarpackie.pl

Wdrożenie PSIM znacząco zwiększyło dostępność wysokiej jakości e-Usług. Dzięki integracji placówek medycznych z RCIM, pacjenci mogą teraz:

- rejestrować się na wizyty online – wystarczy kilka kliknięć, aby umówić się na konsultację lekarską, badanie czy zabieg.
- uzyskać dostęp do swojej dokumentacji medycznej – wyniki badań, historie chorób oraz inne dokumenty są dostępne online w bezpiecznym systemie.
- śledzić postęp realizacji swoich spraw – pacjenci mają możliwość monitorowania przebiegu swoich spraw zdrowotnych w jednym miejscu, co ułatwia planowanie leczenia i konsultacji.

Dostęp do e-Usług PSIM możliwy jest za pośrednictwem Portalu Pacjenta oraz Portalu Personelu. Portale te umożliwiają szybkie i wygodne zarządzanie sprawami zdrowotnymi – zarówno dla pacjentów, jak i pracowników podmiotów leczniczych. Wystarczy zalogować się na swoje konto, aby zyskać dostęp do wszystkich funkcji systemu.

Zimą pamiętajmy o starszych, samotnych i potrzebujących

Zima to bardzo trudny czas dla tych osób. Niskie temperatury i złe warunki atmosferyczne mogą okazać się nie tylko zagrożeniem dla ich zdrowia, ale nawet życia. Jeżeli w Twoim sąsiedztwie są takie osoby, nie wahaj się ruszyć z pomocą. Być może jesteś jedyną osobą, na którą mogą liczyć. Nie bądźmy obojętni! Pomóżmy sąsiadowi, który od kilku dni nie wychodzi z domu. Czasami wystarczy zapytać jak się czuje, czy nic mu nie potrzeba, czy zrobić mu zakupy lub gdzieś podwieść. Nie wahajmy się zadawać takich pytań. W przypadkach trudnych i wymagających interwencji dzwońmy:

Ogólnopolski numer alarmowy - 112
GOPS - tel. (17) 242 91 34
Policja - 997

Wykaz najbliższych placówek udzielających wsparcia osobom potrzebującym

Nazwa	Adres/tel.	Podmiot prowadzący	Formy pomocy
Noclegownia dla bezdomnych mężczyzn	Leżajsk ul. Jarosławska 4 (17) 240 24 01	Caritas Archidiecezji Przemyskiej o/ Leżajsk	30 miejsc noclegowych, czynna przez cały rok, całodobowo
Jadłodajnia dla ubogich	Leżajsk ul. Jarosławska 4 (17) 240 24 01	Caritas Archidiecezji Przemyskiej o/ Leżajsk	Posiłki gorące, cały rok, od pon. do pt. w godz. 12:00 - 13:00 dla 50 osób

W Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie działa bezpłatny, całodobowy numer informacyjno - koordynujący **987** dla Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego. Z numeru mogą korzystać osoby bezdomne wymagające pomocy w okresie zimowym z terenu województwa podkarpackiego. Pod ten nr tel. ponadto można zgłaszać również potrzebę udzielenia pomocy osobie potrzebującej.

Borykasz się z problemami? Zgłoś się do Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego

Na terenie naszej gminy działa Punkt Konsultacyjno - Informacyjny w ramach którego mieszkańcy mogą skorzystać z pomocy psychologa, specjalisty psychoterapii uzależnień oraz instruktora do spraw terapii uzależnień.
W ramach swojej działalności punkt świadczy poradnictwo dla osób przeżywających kryzys związany z sytuacją życiową, doświadczających trudności przystosowawczych i problemów rozwojowych.
Zakres udzielanego wsparcia:

- trudności związane z odczuwaniem lęku i niepokoju,
- trudności w relacjach - nieumiejętność wyrażania uczuć, stawiania granic, problemy z komunikacją interpersonalną,
- konflikty i kryzysy w rodzinie,
- doświadczanie przemocy
- przeżywanie trudności indywidualnych - niskie poczucie własnej wartości, uzależnienia i inne,
- problemy związane z seksualnością, w tym porady dla rodziców,
- trudności związane z wysokim poziomem odczuwanego stresu.

Punkt mieści się w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym, w pokoju nr 41.
Tel. **17 242 91 34**

W punkcie dyżur pełnią:

Psycholog - w każdy poniedziałek w godz. 15:30 - 17:30

Specjalista psychoterapii uzależnień - w drugi wtorek miesiąca w godz. 15:30 - 17:30.

Instruktor ds. terapii uzależnień - w każdy czwartek w godz. 15:30 - 17:30.

INNE WAŻNE TELEFONY

Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Leżajsku
17 242 07 99
(pon - pt - 7:45 - 16:00)

Poradnia Zdrowia Psychicznego w Leżajsku
17 240 49 41
(czynny w godz. pracy przychodni)

Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Leżajsku
17 240 61 92
(czynny w godz. pracy przychodni)

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży
116 111
(czynny całą dobę)

Telefon Zaufania dla Rodziców i Nauczycieli
800 100 100
(pon - pt - 12:00 - 15:00)

Rodzicu kontroluj telefon swojego dziecka. Masz do tego prawo. Internet niesie za sobą wiele zagrożeń. W ostatnim czasie pojawia się coraz więcej filmików o tematyce związanej z planami odebrania sobie życia przez nastolatków. Tzw. trend 1 stycznia 2025 przybiera na sile. To umowna data, która według autorów, jest dobrym dniem na popełnienie samobójstwa.
Obserwujmy swoje dzieci. Jeżeli zachowują się nienaturalnie, podejrzliwie skontaktujmy się ze specjalistą. Idąc za głosem ekspertów prosimy rodziców o szczególną uwagę na swoje dzieci w tym czasie.

Ostatnie pożegnanie wieloletniego sołtysa Chodaczowa Stanisława Wojtyny

Śmierć przychodzi cicho... Niezapowiedziana, nieproszona. Nigdy nie ma na nią odpowiedniej chwili, jest zawsze gościem nie na czas...

W październiku pożegnaliśmy wspaniałego człowieka, wieloletniego sołtysa sołectwa Chodaczów - Stanisława Wojtynę. Przez 35 lat z oddaniem i ogromnym zaangażowaniem pełnił funkcję włodarza wsi. Znany, lubiany i szanowany. Nigdy nie odmówił pomocy, zawsze uśmiechnięty i pełen empatii do bliźniego. Niestrudzenie służył lokalnej społeczności przez wiele lat. Na sołtysa sołectwa Chodaczów został wybrany na zebraniu wiejskim jesienią 1988 roku. Mieszkańcy doceniali trud i wysiłek jaki wkładał w swoją pracę, o czym świadczy wybór jego osoby na sołtysa aż 9 razy. W 2018 roku został uhonorowany tytułem „Sołtysa Roku 2018" powiatu leżajskiego w plebiscycie organizowanym przez Gazetę Codzienną Nowiny.

Jak sam wielokrotnie w rozmowach powtarzał sołtysowanie przez tyle lat nie było prostym zadaniem. Dochodziła do tego również praca zawodowa w Fabryce Wagonów w Gniewczynie, prowadzenie gospodarstwa rolnego i wychowywanie 10 dzieci, co było trudne i kosztowało wiele wysiłku. Zawsze mógł liczyć na wsparcie i pomoc nie tylko rodziny, ale również kolegów z jednostki OSP Chodaczów, której był prezesem ponad 40 lat. Jednostce tej poświęcił dużo czasu i energii. W czasie swojej 50 - letniej służby społecznej z zapałem realizował zadania mające na celu poprawę warunków służby przeciwpożarowej oraz wychował wielu wspaniałych strażaków.

Zapamiętamy go jako człowieka uśmiechniętego, pogodnego i zawsze chętnego do udzielania pomocy potrzebującym.

Za zasługi i wkład w ochronę przeciwpożarową został odznaczony:

- Srebrnym Medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa" - 1983 rok
- Odznaką „Za Zasługi we Współzawodnictwie Przeciwpożarowym" - 1984 rok
- Odznaką Honorową „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego",
- Złotym Medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa" - 1988 rok
- Brązową odznaką „Zasłużony dla Ochrony Przeciwpożarowej" - 2010 rok.
- Brązowym Krzyżem Zasługi - 2011 rok
- Medalem Honorowym im. Bolesława Chomicza - 2018 rok
- Srebrnym Krzyżem Zasługi - 2020 rok.

Spoczywaj w pokoju.
Cześć Twojej Pamięci.

Kondolencje i wyrazy współczucia
Panom Damianowi i Mariuszowi Moskal
Pracownikom interwencyjnym
Urzędu Gminy w Grodzisku Dolnym
z powodu śmierci
TATY
składają
Wójt, Rada Gminy i pracownicy Urzędu Gminy
w Grodzisku Dolnym

Niech żyją w naszej pamięci Ci, którzy wyprzedzili nas w drodze do wieczności ...

Kondolencje i wyrazy współczucia
Pani Dorocie Czapla
Pracownikowi Urzędu Gminy
w Grodzisku Dolnym
z powodu śmierci
TEŚCIA
składają
Wójt, Rada Gminy i pracownicy Urzędu Gminy
w Grodzisku Dolnym

Kondolencje i wyrazy współczucia
Pani Barbarze Danak
Pracownikowi Urzędu Gminy
w Grodzisku Dolnym
z powodu śmierci
MAMY
składają
Wójt, Rada Gminy i pracownicy Urzędu Gminy
w Grodzisku Dolnym

Mamy nowe defibrylatory na terenie gminy

W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców zostały zamontowane kolejne defibrylatory AED. Na zdjęciach obok podajemy ich lokalizację.

Przypominamy w tym miejscu, że defibrylatory AED znajdują się również przy budynkach:

- remizy OSP w Wólce Grodziskiej,
- remizy OSP w Laszczynach,
- remizy OSP w Podlesiu,
- Urzędu Gminy
- Gminnej Biblioteki Publicznej

Zakup nowych AED był możliwy dzięki środkom z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach zorganizowanego konkursu „Bitwa o remizy" w czasie wyborów parlamentarnych w październiku 2023 roku. Nasz gmina znalazła się wśród 314 gminy z całej Polski z najwyższą frekwencją w wyborach, dzięki czemu jednostki OSP mogły pozyskać dodatkowe fundusze na zakup sprzętu strażackiego ratującego życie. Defibrylatory zamontowane zostały na zewnętrznych ścianach budynków, w specjalnym pojemniku, który chroni je przed warunkami atmosferycznymi. To urządzenia bardzo proste w obsłudze, wydają polecenia głosowe i na bieżąco informują użytkownika co należy robić. Użycie defibrylatora AED może zwiększyć przeżywalność osoby potrzebującej pomocy nawet do 75%.

W związku z tym, że dostępność defibrylatorów w naszej gminie stała się powszechna (urządzenia znajdują się w każdej miejscowości, przy każdej remizie OSP) w styczniu przyszłego roku planujemy zorganizować dla wszystkich chętnych mieszkańców udział w bezpłatnych szkoleniach z użycia defibrylatora. Więcej informacji podamy w następnym numerze gazety.

AED na budynku remizy OSP Grodzisko Górne
(przy bramie wjazdowej od drogi powiatowej)

AED na budynku remizy OSP Grodzisko Dolne
(przy bramie wjazdowej od drogi gminnej)

AED na wieży zegarowej OSP Grodzisko Dolne Miasto
(za zabytkową sikawką strażacką)

AED na budynku remizy OSP Zmysłówka
(na ścianie frontowej od drogi powiatowej)

AED na budynku remizy OSP Chodaczów
(przy bramie wjazdowej od drogi powiatowej)

AED na budynku remizy OSP Grodzisko Nowe
(przy bramie wjazdowej od drogi powiatowej)

Defibrylatory AED znajdują się również na:

ŚDS w Podlesiu
(na ścianie przy głównym wejściu)

Szkoła Podstawowa w Wólce Grodziskiej
(na ścianie przy głównym wejściu)

OSP w Laszczynach
(na ścianie przy głównym wejściu)

Gminna Biblioteka w Grodzisku Górnym
(na ścianie przy głównym wejściu)

Urząd Gminy w Grodzisku Dolnym
(na ścianie przy głównym wejściu)

Co z motocyklem zimą?

Okres zimowy to idealny czas na serwis i przegląd motocykla. Wiadomo, że nic nie zastąpi rzetelnej i fachowej wiedzy mechanika, ale wiele elementów serwisu możemy zrobić samodzielnie w swoim garażu.

Smarujemy elementy napędowe - odstawiając do garażu motor na zimę nie zapominamy o wyczyszczeniu i konserwacji oraz smarowaniu łańcucha i linek ciągów hamulca ręcznego i sprzęgła.

Sprawdzamy i poprawiamy naciąg łańcucha.

Wymieniamy oleje i filtry - producenci w zależności od typu motocykla zalecają wymianę oleju od 6 000 do 12 000 km. My zalecamy wymianę po każdym sezonie motocyklowym.

Wymieniamy płyn chłodniczy - robimy to przy zimnym silniku.

Sprawdzamy stan opon - zaleca się wymianę opon co 3 - 5 lat lub wcześniej, jeżeli pokonujemy w sezonie ok. 12 000 do 15 000 km. Opony zużywają się również nie tylko w wyniku przebiegu, ale z jazdy po złych drogach, nieutwardzonym terenie lub z powodu brawurowej jazdy. Warto sprawdzić w tym czasie stan oświetlenia i dokonać bieżących napraw. Sprawdźmy przy tej okazji stan klocków hamulcowych i układu paliwowego.

Sprawdźmy stan lagów i uszczelnienia - brak odpowiedniej ilości i poziomu oleju powoduje poważne konsekwencje dla bezpieczeństwa motocyklisty podczas jazdy. Producent zaleca wymianę oleju w lagach co dwa lata lub po przejechaniu 20 tys. km. Nie każdy motocyklista jest w stanie poradzić sobie z oceną ich stanu, a to jedna z kluczowych czynności których powinien dokonać przed wyruszeniem w trasę. Po sezonie letnim bezwzględnie sprawdźmy ten element u mechanika.

Uważajmy z elektryką w święta

Zdj. kadax.pl

Przyozdabianie domów na Święta Bożego Narodzenia światełkami róbmy rozważnie. Kupując nowe lampki zwracajmy uwagę nie tylko na ich wygląd i koszt, ale przede wszystkim na to czy posiadają odpowiedni certyfikat. Ponad 80% sprzedawanych na polskim rynku lampek choinkowych jest pochodzenia chińskiego, z czego prawie połowa nie spełnia podstawowych norm dopuszczenia do obrotu. Wybierajmy lampki typu LED. Są droższe, ale posłużą nam dłużej i zużywają mniej prądu. Używane w poprzednich latach światełka choinkowe, powinniśmy dokładnie sprawdzić pod kątem uszkodzeń. Nie naprawiajmy ich we własnym zakresie. To wyroby jednorazowe i nienadające się do samodzielnego naprawiania.

Kolejną kwestią są listwy zasilające, których używamy. Niestety zdarza się, że do jednej listwy podłączamy zbyt wiele sprzętów o dużym poborze prądu. W takiej sytuacji może dojść do zwarcia, którego skutkiem będzie brak prądu lub nawet wybuch pożaru.

Listwy zasilające powinny być używane wyłącznie do użytku awaryjnego. Nie podłączamy do nich na stałe urządzeń, a jeżeli musimy je wykorzystać to nie pozostawiamy ich bez nadzoru. Przy tej okazji zwracamy uwagę, że nie pozostawiamy na noc w listwach urządzeń ładujących (laptopy, telefony i głośniki przenośne). Podczas ładowania może nastąpić zwarcie w instalacji i samozapłon baterii.

Ankieta dla użytkowników instalacji OZE

Przypominamy mieszkańcom gminy, którzy skorzystali z projektu „Montaż i instalacja odnawianych źródeł energii na budynkach mieszkalnych na terenie Gminy Grodzisko Dolne" o obowiązku dokonania czynności sprawdzenia ilości energii wyprodukowanej przez instalacje, których jest w posiadaniu.

W Urzędzie Gminy oraz na stronie internetowej w zakładce „Co robimy - Odnawiane Źródła Energii" dostępna jest ankieta, którą trzeba wypełnić, a następnie dostarczyć do urzędu gminy bezpośrednio, listownie, w formie elektronicznej na adres: urzad@grodziskodolne.pl lub zadzwonić i podać informację bezpośrednio pracownikowi tel.: **17 242 82 65** wew. **222** do dnia **31 stycznia 2025 roku.**

Wypełnienie ankiety jest obowiązkowe dla wszystkich użytkowników instalacji.

Instrukcja wypełnienia ankiety

Wypełnij część ogólną, zawierająca adres i dane kontaktowe. Następnie, w zależności od posiadanej instalacji, wypełnij odpowiadającą jej rodzajowi:

- I - INSTALACJA SOLARNA
- II - INSTALACJA FOTOWOLTAICZNA
- III - POMPA CIEPŁA
- IV - KOCIOŁ NA PELLET

Instrukcje odczytu

I - INSTALACJA SOLARNA

W ankiecie proszę o podanie „E. CAŁKOWITEJ", którą odczytujemy na panelu sterowania przez naciskanie przycisku ▽ do momentu pojawienia się ekranu.

Zaznaczoną wartość wpisujemy do ankiety, jednocześnie uzupełniając datę montażu i aktualną datę odczytu.

II - INSTALACJA FOTOWOLTAICZNA

Falownik FRONIUS:

Wciskamy przycisk nr 3, następnie przycisk nr 2, aż do pojawienia się części **LOG** (symbol otwartej ksiąski), następnie wciskamy przycisk nr 4 i odczytujemy wartość **YEAR** i **TOTAL**, które wpisujemy do ankiety.

KROK 1

KROK 2

KROK 3

KROK 4

Falownik GROWATT:

W falowniku GROWATT wyświetlacz naprzemienne pokazuje informacje jak na grafice poniżej. Do ankiety należy wpisać wartość z pola **„En. całk."**

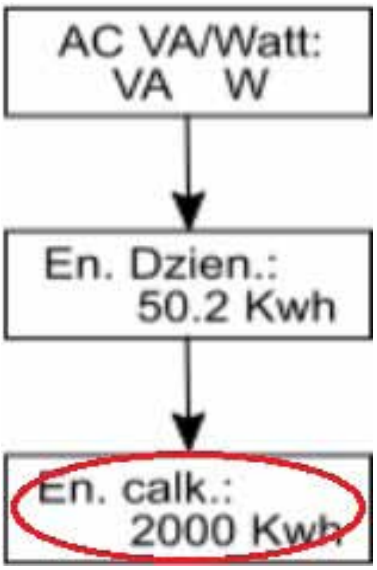

III - POMPA CIEPŁA

Do podgrzewania wody

Do ankiety należy wpisać wartość wyświetlającą się na widocznym na zdjęciu liczniku ciepła. Prosimy zwracać uwagę na przecinek w podanej wartości.

Do podgrzewania wody i ogrzewania domu

Wybieramy **MENU**, strzałkami odszukujemy pozycję **LICZNIKI**, zatwierdzamy przyciskiem **OK**, następnie wyszukujemy i wybieramy pozycję **UZYSK**. Do ankiety wpisujemy wartość podaną w **kWh**. Prosimy zwracać uwagę na przecinek w podanej wartości.

IV - KOCIOŁ NA PELLET

Należy wcisnąć **MENU**, następnie wybrać **WERSJĘ PROGRAMU**, nacisnąć **START** i do ankiety wpisać podkreśloną wartość.

KROK 1

KROK 2

KROK 3

W przypadku pytań i wątpliwości prosimy kontaktować się z pracownikiem urzędu gminy dzwoniąc pod nr tel. 17 242 82 65 wew. 222.

Fundusze Europejskie Program Regionalny

Rzeczpospolita Polska

PODKARPACKIE przestrzeń otwarta

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Nabór wniosków z programu „Czyste Powietrze” wstrzymany

Zarząd Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w dniu 28 listopada przyjął uchwałę o wstrzymaniu naboru wniosków o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze”. Tym samym rusza pierwsza duża modernizacja programu. Celem tej zmiany jest jego naprawa i zabezpieczenie polskich gospodarstw domowych przed nadużyciami. W ramach programu „Czyste Powietrze” obecnie NFOŚiGW skupi się na pomocy powodzianom i na obsłudze wszystkich złożonych dotychczas wniosków. W połowie grudnia ruszy nabór wniosków na termomodernizację domów na terenach województw dotkniętych powodzią. Zabezpieczono na ten cel 300 mln zł.

W tym czasie nadal będą rozpatrywane wnioski złożone przed 28 listopada i wypłacane dotacje.

Wznowienie przyjmowania wniosków nastąpi wiosną 2025r. po wprowadzeniu kompleksowej zmiany programu. Dokładny termin jest nieznany. Będziemy o nim informować mieszkańców.

W związku z powyższym w nowym roku obowiązywać będą nowe reguły rozliczeń:

- zaliczki będą wypłacane na konto beneficjenta, a nie wykonawcy. To beneficjent, jako osoba odpowiedzialna za otrzymane środki finansowe będzie miał możliwość pełnej kontroli ich wydatkowania.
- wprowadzone zostaną limity dotacji na poszczególne kategorie kosztów.
- zwiększy się kontrola osób uprawnionych do skorzystania z wniosków. Dotacje dla beneficjentów rzeczywiście najuboższych.
- zwiększą się kontrole firm realizujących inwestycje w oparciu o pieniądze pochodzące z dotacji.

W systemie pojawią się operatorzy, którymi będą także gminy wspierające gospodarstwa domowe w przeprowadzeniu inwestycji, od jej planowania po rozliczenie. To pomoże uniknąć zagrożeń związanych z naciągaczami i poprawi efektywność termomodernizacji, a więc da większą pewność niższych rachunków za ogrzewanie. Fundusz pracuje również nad listą rekomendowanych wykonawców, czyli sprawdzonych firm, z których usług będzie mógł skorzystać beneficjent bez ryzyka padnięcia ofiarą oszustwa.

Na koniec kilka słów podsumowania.

Od początku realizacji programu do WFOŚiGW wpłynęło już ponad 1 milion wniosków na kwotę 37 mld zł, w tym zostało podpisanych umów ponad 820 tys. na ok. 26 mld zł. Dotychczas wypłacono niemal 14 mld zł dla 650 tys. beneficjentów.

NFOŚiGW

M. Kowal

PODKARPACKIE
NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
Projekt: Skuteczne wdrożenie programu ochrony powietrza dla województwa podkarpackiego z uwzględnieniem problemu ubóstwa energetycznego. "Podkarpackie – żyj i oddychaj" realizowany jest przy dofinansowaniu z programu LIFE Unii Europejskiej oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
LIFE22-IPE-PL-LIFE Podkarpackie/101103331

Od 28 listopada do odwołania WFOŚiGW wstrzymuje przyjmowanie nowych wniosków w ramach programu „Czyste Powietrze”
Więcej informacji w urzędzie gminy pok. nr 7 lub pod nr. tel: 17 242 82 65 wew. 171

Palenie drewnem ekologiczne i ekonomiczne

Drewno w przeciwieństwie do węgla jest paliwem odnawialnym. Nie ma to jednak wpływu na emisję zanieczyszczeń ze spalania. O tym decyduje skład chemiczny obu paliw oraz kultura ich spalania. Z kiepskiego drewna i starej metody spalania powstają takie same trujące substancje, jak podczas spalania węgla.

Wartość opałowa zależy od wielu czynników. Najważniejszą sprawą jest wilgotność drewna. Palenie niesezonowanym, mokrym drewnem sprawia, że jest ono nieefektywne. Dodatkowo mokrego drewna zużywa się około dwa razy więcej, niż faktycznie się go potrzebuje, ponieważ mnóstwo ciepła ze spalania zostaje zmarnowane na odparowanie wody. Drewna, które zawiera duże ilości wilgoci trzeba zużyć o wiele więcej dla uzyskania takiego samego efektu, jak przy drewnie sezonowanym. Daje to koszty porównywalne do ogrzewania domu gazem.

Zima to świetny czas na przygotowanie opału. Warto o tym pamiętać, gdy chcemy drewno krócej sezonować. Drewno pozyskane zimą posiada mniejszą ilość wody (na zimę jest ona odprowadzana do korzeni), dzięki czemu krócej schnie. Bardzo dobrym materiałem opałowym jest grab zaliczany do gatunków drewna twardego liściastego. Pali się stosunkowo długo, powoli i równomiernie, dzięki czemu swoimi właściwościami przypomina węgiel.

Drzewo można również ściąć „na zielono”. Jednak wtedy powinno ono poleżeć w całości dopóki liście nie uschną – w ten sposób wydobywa się z niego spora część wilgoci. Świeżo ścięte drewno składa się aż w połowie z wody. Aby nadawało się do spalenia, wilgotność trzeba obniżyć do conajmniej 20%.

Z różnych względów użytkownicy ko-

tłów nie sezonują drewna, przez co zanieczyszczają swoją okolicę kłębami dymu i smrodu, przerzucają przez piec nawet dwa razy więcej opału, niż powinni. Walczą ze smołą i wodą lejącą się z komina – walczą z problemami, do których sami doprowadzają.

Podczas sezonowania stosy drewna nie muszą być dokładnie osłonięte od deszczu – wystarczy nakrycie od góry. Najważniejszy jest przewiew i do tego mocno nasłonecznione miejsce. W ten sposób utrata większej części wilgoci nastąpi już w pierwszych paru miesiącach i drewno tak przygotowane na wiosnę może się bez problemu nadać do spalenia najbliższej zimy. Z kolei drewno trzymane w nieprzewiewnym miejscu lub co gorsza w zamkniętych pomieszczeniach nie wyschnie, a nawet zapleśnieje i dodatkowo straci na wartości opałowej.

Kupując drewno, zdarza się, że jest ono sprzedawane mokre. Dlatego najpewniejsza opcja na zabezpieczenie sobie sezonowanego opału to zakup drewna surowego i samodzielne jego przesezonowanie. Drewno powinno się spalać nie szybciej niż po 6 miesiącach sezonowania, jednak warto poczekać od 1,5 roku do 2 lat. Mokre drewno jest zabójcze dla pieca i komina oraz naszego bezpieczeństwa. Powoduje osadzanie duże ilości sadzy, która znacząco ogranicza nagrzewanie się pieca a ponadto zapycha komin co grozi zapłonem, który może doprowadzić do pożaru całego domu i innych nieszczęść. Mokre drewno kopci i dużo energii zużywa na podgrzanie oraz odparowanie wody w nim zawartej. Aby palić bezdymowo i nie wytwarzać niepotrzebnego smogu warto zastosować metodę spalania od góry, która polega na tym, że układamy drewno w całym piecu (ok 2/3), na to kładziemy drewno iglaste lub inne które się dobrze pali i właśnie w tym miejscu na górze rozpalamy ognisko. Powoduje to że nie kopcimy, drewno spala się w wysokiej temperaturze, żar który się wytwarza zapala kolejne polana i tak cały wkład pieca wypala się aż do dołu. Podczas takiego spalania z komina wydobywa się prawie przezroczysty biały dym. Oznacza to że wylatuje z niego tylko para wodna oraz niewielkie ilości dwutlenku węgla, a drewno spalone jest praktycznie w całości.

Nie zapominajmy także o regularnym czyszczeniu pieca z popiołu. Pozwoli to zachować odpowiedni obieg powietrza. Zatroszczmy się ponadto o cykliczne przeglądy kominów i sprawdzanie ich drożności.

Bez wątpienia najwięcej zanieczyszczeń emitują te piece, do których wrzucane są śmieci, złej jakości węgiel, tworzywa sztuczne, opakowania, stare meble, butelki plastikowe, stare gazety itp. Ludzka wyobraźnia nie zna ograniczeń w tym zakresie. Spalanie wymienionych wyżej rzeczy jest karygodne, szkodliwe i podlega odpowiedzialności karnej.

Jak wilgotność drewna odbija się na sprawności spalania:

Wilgotność drewna ***16%***

Wartość opałowa ***80%***

Wilgotność drewna ***42%***

Wartość opałowa ***56%***

Palenie suchym drewnem to przede wszystkim efektywne spalanie drewna, ekologia - mniej smogu oraz ekonomia czyli znaczna oszczędność, a także dłuższa żywotność kotła oraz wysoka wartość opałowa.

M. Kowal

PODKARPACKIE żyj i oddychaj
NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
Gmina Grodzisko Dolne

Projekt: Skuteczne wdrożenie programu ochrony powietrza dla województwa podkarpackiego z uwzględnieniem problemu ubóstwa energetycznego: "Podkarpackie – żyj i oddychaj" realizowany jest przy dofinansowaniu z programu LIFE Unii Europejskiej oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
LIFE22-IPE-PL-LIFE Podkarpackie/101103531

Właścicielu psa sprzątaj po swoim pupilu

Coraz częściej dostrzegamy na chodnikach i placach zabaw odchody po psach i kotach. To bardzo niepokojące zjawisko, groźne szczególnie dla dzieci, które w kontakcie z odchodami zwierząt są narażone na zatrucia i zakażenia pokarmowe, choroby pasożytnicze (salmonella, tasiemiec, glista), biegunki i zakażenia skóry.

Pozostałości zwierzęcych odchodów to również problem estetyki miejsc publicznych, po których chodzą nie tylko zwierzęta ale przede wszystkim ludzie.

Właścicieli czworonogów prosimy o zrozumienie problemu i prawidłową opiekę nad swoimi zwierzętami. Jesteście za nie odpowiedzialni. Ta odpowiedzialność przekłada się również na estetykę i bezpieczeństwo zdrowotne innych osób, szczególnie dzieci.

Idąc na spacer ze swoim pupilem zabierz ze sobą woreczek i sprzątaj po nim

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE - WYBRANE ZAGADNIENIA

W poprzednim numerze gazety opisane zostały metody postępowania w przypadku zagrożenia skażeniem substancjami chemicznymi. W tym numerze przybliżymy jak należy zachować się gdy dojdzie do skażenia substancjami biologicznymi, radiologicznymi i jądrowymi.

OGŁOSZENIE ALARMU O SKAŻENIACH

Sygnał dźwiękowy – przerywany, modulowany dźwięk syreny trwający 3 minuty.

W środkach masowego przekazu - powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna „UWAGA! UWAGA! Ogłaszam alarm o skażeniach (rodzaj skażenia) dla .... (rejon skażenia).

Wizualny sygnał alarmowy - znak żółty w kształcie trójkąta lub w uzasadnionych przypadkach innej figury geometrycznej.

fot. znaki-bhp.pl

ODWOŁANIE ALARMU O SKAŻENIACH

Sygnał dźwiękowy - dźwięk ciągły trwający 3 minuty.

W środkach masowego przekazu - powtarzana trzykrotnie zapowiedź słowna: „UWAGA! UWAGA! Odwołuję alarm o skażeniach dla ....."

SKAŻENIE BIOLOGICZNE - to obecność lub namnażanie się organizmów lub ich toksyn w materiale, na powierzchni, w urządzeniach, w substancjach, na skórze czy w powietrzu w sposób niepożądany i stanowiący zagrożenie dla zdrowia. Zakażenie rejonu środkami biologicznymi może mieć miejsce w wyniku ataku terrorystycznego z użyciem broni biologicznej takiej jak wirusy, bakterie oraz ich toksyny. Skażenie biologiczne jest bardzo niebezpieczne, ponieważ może prowadzić do infekcji i chorób. W wielu sytuacjach trudno jest opracować jeden uniwersalny plan przeciwdziałania biologicznemu skażeniu środowiska, ponieważ może ono przyjmować różne formy – od skażonej żywności i wody, przez kontaminowane powierzchnie, aż do transmisji drogą kropelkową w przestrzeniach publicznych. Skażenie biologiczne może być również celowe, w kontekście aktów bioterroryzmu. Jednak niezależnie od kontekstu, ważne jest stosowanie odpowiednich środków ostrożności i procedur sanitarnych, aby zminimalizować ryzyko skażenia biologicznego.

Jeśli wiesz, lub podejrzewasz, że doszło do skażenia biologicznego:

- jak najszybciej opuść skażony obszar,
- chroń drogi oddechowe i skórę - jeżeli istnieje podejrzenie kontaktu z niebezpiecznymi substancjami biologicznymi, maska ochronna może ograniczyć ryzyko zarażenia,
- **zdejmij z siebie brudne ubrania i zapakuj do plastikowego worka (worek czarny, opisany „odzież skażona biologicznie") oraz wynieś poza miejsce swojego przebywania,**
- dezynfekuj ręce,
- weź prysznic i załóż czyste ubrania,
- zostań w budynku. Zamknij okna, drzwi. Wyłącz wentylatory i klimatyzatory, zaklej kratki wentylacyjne.

Skutki skażenia biologicznego są różne i zależą od wielu czynników, w tym od rodzaju i ilości patogenu, drogi ekspozycji oraz ogólnego stanu zdrowia osoby narażonej. Najpoważniejszym skutkiem w kontekście zdrowotnym jest występowanie infekcji prowadzących do różnych chorób – od łagodnych infekcji skórnych po poważniejsze schorzenia, takie jak sepsa czy choroby układu oddechowego. W sytuacjach ekstremalnych może dojść nawet do śmierci. Niszczący wpływ biologicznego skażenia środowiska często prowadzi do długotrwałych zniszczeń w ekosystemie.

SKAŻENIE RADIOLOGICZNE - to wypadki w miejscach gdzie są gromadzone i używane materiały radioaktywne. Mogą mieć miejsce w elektrowniach jądrowych, szpitalach, uniwersytetach, laboratoriach badawczych, w zakładach przemysłowych, na głównych drogach, liniach kolejowych oraz w stoczniach.

Przykładowe zdarzenia radiacyjne:

- awaria aparatu rentgenowskiego - naświetlenie zbyt dużymi dawkami,
- wypadek pojazdu przewożącego materiały promieniotwórcze,
- detonacja „brudnej bomby" w miejscu publicznym.

Skutki zdrowotne narażenia na promieniowanie zależą m.in. od:

- czasu ekspozycji na promieniowanie,
- ilości promieniowania pochłoniętego przez organizm,
- narażenia zewnętrznego lub wewnętrznego (po wniknięciu przez skórę - rany, drogą oddechową, drogą pokarmową),
- rodzaju promieniowania,
- odległości od źródła i stosowanych osłon przed promieniowaniem,
- pogody.

Przy niskich poziomach promieniowanie nie powoduje natychmiastowych dostrzegalnych szkód u ludzi. Uważa się jednak, że każda ekspozycja na promieniowanie może zwiększać ryzyko zachorowania na raka na przestrzeni całego dalszego życia oraz

zwiększa ryzyko przenoszenia chorób genetycznych.
Część narażonych na promieniowanie może doświadczyć ostrego zespołu popromiennego (ARS) pojawiającego się po krótkotrwałym narażeniu na duże dawki promieniowania. Główne oznaki i objawy ARS to nudności, wymioty, biegunka, możliwa gorączka i zaburzenia w funkcjonowaniu układu nerwowego oraz obniżona liczba krwinek.

Jak postępować w przypadku zdarzenia radiacyjnego?

Nie wszystkie zdarzenia radiacyjne kończą się narażeniem społeczeństwa na substancje promieniotwórcze. Zdarzenie może być szybko opanowane i nie stwarzać zagrożenia dla ludzi. Mimo to warto być przygotowanym na wystąpienie takiej sytuacji i zapewnić sobie i swoim bliskim bezpieczeństwo.

Przed wystąpieniem zdarzenia

1. Przygotuj plecak ewakuacyjny (o tym co się w nim powinno znaleźć pisaliśmy w kwietniowym numerze gazety).
2. Przygotuj plan awaryjny - określ najbezpieczniejsze miejsca. Zastanów się nad najlepszym schronieniem w miejscach, w których bywasz najczęściej (praca, szkoła, dom). Idealne miejsce na ukrycie się przed negatywnymi skutkami promieniowania to pomieszczenie z grubymi ścianami i bez okien - piwnice, schrony i ziemianki.

W trakcie zdarzenia

Jeśli zostaniesz ostrzeżony o nadchodzącym zdarzeniu (np. komunikat służb, ALERT RCB), natychmiast wejdź do najbliższego budynku i oddal się od okien. Staraj się przebywać w środku pomieszczenia – promieniowanie słabnie wraz z rosnącą odległością od jego źródła. Pomoże to zapewnić ochronę przed wybuchem i promieniowaniem.
Jeżeli informacja dotrze do ciebie już po fakcie wystąpienia zdarzenia:

- zakryj nos i usta i oddal się od miejsca zdarzenia tak szybko, jak to możliwe,
- wejdź do najbliższego nieuszkodzonego budynku. Jeżeli to możliwe, schroń się w piwnicy, schronie lub parkingu podziemnym,
- odsuń się od ścian zewnętrznych zamknij i uszczelnij okna, drzwi i zaklej kratki wentylacyjne,
- wyłącz klimatyzację jeśli posiadasz.
- opanuj emocje i nie panikuj - ograniczysz niepotrzebne zużycie powietrza w zamkniętym pomieszczeniu,
- korzystaj z telefonu tylko w awaryjnych sytuacjach – sieć będzie zagrożona przeciążeniem,
- słuchaj radia i poleceń służb, postępuj zgodnie z ich wskazówkami.

Po wystąpieniu zdarzenia

- zdejmij i zapakuj ubranie do plastikowego worka, wystaw je na zewnątrz,
- weź prysznic – umyj się dokładnie wodą z mydłem,
- jeśli nie możesz się umyć lub wziąć prysznica, przetrzyj skórę, włosy czystą wilgotną ściereczką,
- opatrz ewentualne rany,
- nie jedz i nie pij niczego, co mogło zostać narażone na działanie promieniowania,
- pozostań wewnątrz budynku do czasu, aż służby nie poinformują cię o braku zagrożenia.

SKAŻENIE JĄDROWE - to zdarzenie nuklearne spowodowane awarią, wypadkiem lub intencjonalnym działaniem człowieka.
Przykładowe zdarzenia jądrowe:
- usterka w niejądrowej części elektrowni jądrowej,
- awaria reaktora badawczego: (w Polsce funkcjonuje tylko jeden reaktor jądrowy – to badawczy reaktor „Maria" w Otwocku. Odpady radioaktywne z tego reaktora składowane są w Krajowym Składowisku Odpadów Promieniotwórczych w miejscowości Różan (ok. 90 km od Warszawy),
- awaria elektrowni jądrowej w państwie sąsiednim.

Jak postępować w przypadku zdarzenia jądrowego?

Nie wszystkie awarie, które mają miejsce w elektrowniach jądrowych, kończą się emisją substancji promieniotwórczych. Zdarzenie może być opanowane wewnątrz elektrowni i nie stwarzać zagrożenia dla ludzi.
Musimy mieć na uwadze, że takie zdarzenia mogą jednak skutkować uwolnieniem radioaktywnych form jodu. W takiej sytuacji trzeba będzie przyjąć jodek potasu, aby chronić tarczycę przed wchłanianiem niebezpiecznych substancji (przyjmowanie stabilnego jodu blokuje tarczycę i uniemożliwia zatrzymanie się promieniotwórczego jodu w organizmie, co skutkuje zmniejszoną dawką promieniowania). Zasady dystrybucji i podawania tabletek jodu opisywaliśmy w roku 2022 w numerze wrześniowym.
Gmina Grodzisko Dolne podzielona jest na strefy i lokalizacje dystrybucji jodku potasu.

- **Sołectwo Grodzisko** - Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym,
- **Sołectwa Opaleniska i Zmysłówka** - Szkoła Podstawowa w Opaleniskach,
- **Sołectwo Grodzisko Dolne** - Remiza OSP Grodzisko Dolne,
- **Sołectwo Grodzisko Górne** - Remiza OSP Grodzisko Górne,
- **Sołectwo Grodzisko Nowe** - Dom Wiejski w Grodzisku Nowym,
- **Sołectwo Wólka Grodziska** - Szkoła Podstawowa w Wólce Grodziskiej,
- **Sołectwo Podlesie** - ŚDS w Podlesiu,
- **Sołectwo Laszczyny** - ŚDS w Laszczynach,
- **Sołectwo Chodaczów** - Remiza OSP w Chodaczowie.

Postępowanie w razie zdarzenia jądrowego jest podobne do postępowania przy zdarzeniu radiacyjnym.

Źródło: Rządowe Centrum Bezpieczeństwa

KILKA SŁÓW O ZDROWIU

Pneumokoki groźne nie tylko dla dzieci

Zakażenie pneumokokami występuje w każdym wieku, ale najbardziej narażone na ich ciężki przebieg są dzieci do 2. roku życia i seniorzy po 65. roku życia. Pierwsze objawy infekcji są podobne do objawów przeziębienia, potem pojawia się silny kaszel i duszności. Bardzo szybko rozwija się zapalenie płuc, które może skończyć się śmiercią.

Do grupy osób narażonych na pneumokokowe zapalenie płuc należą osoby z upośledzoną odpornością, pacjenci z chorobami przewlekłymi, jak przewlekła obturacyjna choroba płuc (POChP), przewlekłe choroby układu krążenia, wątroby, nerek, w tym osoby z zespołem nerczycowym, cukrzycą, a także osoby palące papierosy, nadużywające alkoholu i otyłe.

Najlepszą formą profilaktyki zakażeń pneumokokami jest szczepionka, która daje wieloletnią odporność. O szczepieniu przeciw pneumokokom powinny pomyśleć wszystkie osoby, które mają wnuki i pomagają w opiece nad nimi, zwłaszcza jeśli są to wnuki w wieku przedszkolnym. Prawdopodobieństwo nosicielstwa pneumokoków u dzieci szacowane jest na ok. 60 proc. a nawet 80 proc. Dziecko w wieku przedszkolnym, które jest nosicielem, może nie mieć żadnych objawów, nie zachoruje, ale może łatwo przekazać' patogen babci czy dziadkowi. W Polsce z bezpłatnego szczepienia przeciw pneumokokom mogą skorzystać – oprócz dzieci również osoby dorosłe w wieku 65 lat i więcej ze zwiększonym ryzykiem choroby pneumokokowej.

Zapraszamy wszystkich chętnych seniorów do kontaktu z naszymi przychodniami na terenie gminy.

Jak dbać o cholesterol szczególnie w święta?

Święta coraz bliżej. Wielu z nas z utęsknieniem wyczekuje choinki, prezentów, spotkań z najbliższymi oraz wigilijnych potraw. Niestety wielogodzinne biesiadowanie przy suto zastawionym stole może mieć dla naszego organizmu poważne konsekwencje. Szczególnie uważać powinny osoby z wysokim poziomem cholesterolu we krwi. To poważny problem ponieważ zwiększa ryzyko zawału serca lub udaru mózgu. Przy zbyt dużym poziomie cholesterolu we krwi warto zadbać o odpowiednią dietę. W okresie świątecznym to bardzo trudne, ale poniżej przedstawiamy parę dobrych wskazówek, o których warto pamiętać zanim zaczniemy objadać się świątecznymi potrawami.

1. Stosuj zamienniki roślinne - masło, które jest dodatkiem wielu potraw i wypieków jest również bogate w nasycone kwasy tłuszczowe (LDL) czyli „złego cholesterolu". Wybieraj tłuszcze roślinne (oleje), większość z nich zawiera tłuszcze nienasycone, które są zdrowe dla naszego serca.

2. Ruszaj się - aktywność fizyczna pomaga zwiększać stężenie „dobrego cholesterolu" (HDL) we krwi. Warto zatem włączyć ją do swojego codziennego planu dnia, jak również w świąteczne dni zaprosić rodzinę na spacer.

3. Pamiętaj o rybach - ryby są źródłem wielonienasyconych kwasów tłuszczowych omega 3, które są niezbędne dla naszego zdrowego serca.

Zdj. Adobe Stock

Przy tej okazji nie polecamy pangi (hodowana w Wietnamie, faszerowana antybiotykiami i hormonami), tuńczyka (ze względu na ryzyko nasycenia metalami ciężkimi, takimi jak rtęć), tilapii (hodowana w Chinach, faszerowana antybiotykami i hormonami, zawiera ołów). Uważajmy na rybę maślaną (eskolar lub kostropak), która może zawierać w organizmie estry woskowe wywołujące zatrucia żołądka. Nie każdy łosoś jest zdrowy, pytajmy o pochodzenie. W ostatnim czasie wiele z nich importuje się z Azji, które hodowane są w klatkach, karmione paszą i antybiotykami. Tradycyjnie najlepszym wyborem jest karp. To nasza narodowa ryba i w większości hodowana w kraju, stąd mamy pewność, że jest do dobry, zdrowy produkt. Uwaga. Unikajmy kupowania karpia w super i hipermarkietach. Jeżeli pochodzi z zagranicy lub z nieznanego źródła odpuśćmy sobie ten zakup.

4. Nie unikaj warzyw - mają w sobie wiele składników odżywczych. Zawierają rozpuszczalny błonnik pokarmowy, który może zmniejszać wchłanianie cholesterolu, tym samym pomagając obniżyć jego stężenie we krwi.

Na koniec kilka praktycznych uwag związanych z ogólnym przygotowaniem swojego samopoczucia do świąt. Nie daj się zwariować zakupowemu szaleństwu. Nie kupuj więcej niż potrzebujesz. Zrób listę potrzebnych rzeczy i w trakcie zakupów ściśle się jej trzymaj. Zapewniamy, że wiele rzeczy które wyglądają obłędnie, świecą się różnymi kolorami, barwnym i wymyślnym opakowaniem nie są niezbędne do tego, aby przeżyć wspaniale ten czas. Czekoladki, ciasteczka, babeczki, bułeczki, lizaki i cukierki to bomby kaloryczne, nierzadko przygotowywane na bazie oleju palmowego, szkodliwych emulgatorów z grupy E i sztucznych barwników.

Rozgrzewająca herbata z dodatkami

Zdj. Coffeedesk

Gorąca herbata z miodem i cytryną to idealny napój na chłodne i pochmurne dni. Nie tylko nas rozgrzewa, ale również dostarcza cennych składników odżywczych. Niestety wielu z nas popełnia błędy w prawidłowym jej przygotowaniu. Dodatków takich jak miód czy cytryna nigdy nie dodajemy do zbyt gorącej herbaty, ponieważ tracą one wtedy swoje cenne właściwości. Temperatura powyżej 48 stop. C deaktywuje enzymy i probiotyki oraz negatywnie wpływa na witaminy i minerały. Jeżeli pijemy herbatę parzoną z fusów, cytrynę do niej powinniśmy dodać dopiero po usunięciu fusów. Herbaciany susz naturalnie zawiera w sobie glin. Sam w sobie nie jest on przyswajany przez nasz organizm, ale w momencie gdy do parzącej się herbaty dodamy cytrynę, zawarty w niej kwas zareaguje z glinem w fusach, w efekcie dając nam związek zwany cytrynianem glinu. To właśnie ta forma jest przez nas przyswajana i na dłuższą metę szkodzi naszemu organizmowi.

Pozostając w temacie gorącej herbaty powinniśmy zwrócić uwagę na jeszcze jedną kwestię. Nie należy jej i żadnych innych napojów pić gorących. Po pierwsze grozi to poparzeniem, a po drugie jak pokazują badania dłuższe spożywanie napojów o wysokich temperaturach przyczynia się do powstawania raka przełyku. Nie temperatura czyni herbatę rozgrzewającą tylko dodatki, które do niej użyjemy. To one nas rozgrzewają, wzmacniają i dodają smaku.

Azotyny i azotany w produktach spożywczych

Oba te składniki należą do grupy środków konserwujących. Dzięki nim produkty spożywcze mają przedłużoną przydatność do spożycia. Zapobiegają rozwojowi bakterii, grzybów i wirusów. Wszystkie konserwanty dodawane do produktów spożywczych znajdują się na „liście E" o zakresie numerów od 200 - 299, co znaczy, że w umiarkowanych ilościach nie stanowią zagrożenia dla naszego zdrowia.

Głównym źródłem **azotanów** w naszej diecie są warzywa i owoce. Wyższa zawartość azotanów w warzywach jest spowodowana stosowaniem nawozów sztucznych.

Jakie warzywa magazynują najwięcej azotanów?

Małe ilości: pomidor, papryka, ogórek i fasolka szparagowa.

Średnie ilości: seler naciowy, pietruszka korzeniowa i marchew.

Duże ilości: zielone warzywa liściaste, burak i ziemniak.

Azotyny dostarczane są do naszego organizmu przede wszystkim z mięsa i wyrobów mięsnych. Znajdują się również w serach i przetworach rybnych. Kupując te produkty w sklepach warto zwracać uwagę na ich skład i wybierać te o najwyższej zawartości mięsa oraz bez zbędnych dodatków.

Azotyny to związki, które w przewodzie pokarmowym człowieka pod wpływem działalności flory bakteryjnej lub niskiego pH żołądka ulegają przemianom, w wyniku których powstają niebezpieczne dla zdrowia związki – nitrozaminy.

Jak zmniejszyć ilość azotynów i azotanów w żywności?

- jedz różne warzywa i urozmaicaj swoją dietę. Częściej wybieraj: ogórki, pomidory, paprykę i fasolkę.
- ogranicz spożycie przetworzonego mięsa (wędliny, kiełbasy, parówki).

Jak świeczki zapachowe szkodzą naszemu zdrowiu?

Lubimy kolorowe i pachnące świece ponieważ wprowadzają w naszym domu wyjątkowy klimat. Święta Bożego Narodzenia sprzyjają temu, że częściej ich używany. Niektórzy stawiają je nawet na wigilijnym stole, co jest karygodnym błędem. Świece te mają poważną wadę, mianowicie są źródłem niebezpiecznych związków chemicznych, które uwalniają się do powietrza podczas ich palenia. Większość świec dostępnych na rynku zrobiona jest z parafiny, którą pozyskuje się z ropy naftowej. Gdy zapalamy takie świece do powietrza uwalniają się m.in. aceton, benzen i toluen - substancje uznawane za rakotwórcze. Częste i wielogodzinne palenie takich świec może podrażniać nasze oczy, powodować chrypkę lub drapanie w gardle oraz kaszel. Uwalniające się podczas ich palenia toksyny wdychane regularnie prowadzą do powstawania nowotworów układu oddechowego, astmy, krwawienia z nosa czy nawet stanów lękowych. Trzymane w rekach podczas palenia są źródłem alergii i infekcji skórnych. W trosce o własne zdrowie warto zastąpić świece parafinowe naturalnymi świecami wykonanymi z wosku pszczelego lub rzepakowego. Należy pamiętać również o tym, że po każdym ich użyciu powinniśmy wywietrzyć pomieszczenie, w którym były świece palone.

Zdj. Fotolia

W 80. rocznicę wydarzeń na „Dziurówce”

31 października 1944 roku NKWD zlikwidowało drukarnię, w której drukowano pismo „Czyn”, a jej pracowników wywieziono na Syberię. Wydarzenie to miało miejsce na terenie naszej gminy, w Opaleniskach... ale zacznijmy od początku.

W czasie okupacji niemieckiej w Opaleniskach została utworzona Placówka nr 5 Armii Krajowej, a jej dowódcą był Jan Tkacz „Leśnik”. Szkolenie podoficerskie i odprawy bojowe odbywały się na terenie gajówki Józefa Dziury. Przejściowo lokowano tam również radiostację i magazyn broni, za który odpowiadał Bronisław Sigda „Zemsta”. Jego brat Józef Sigda „Józek” nawiązał współpracę z Władysławem Jasińskim „Jędrusiem”z Tarnobrzega, której owocem było zorganizowanie Podcentrali Wschód wydającej pismo „Odwet”. Ukazało się ponad dwieście numerów tej gazetki, którą drukowano na terenie Grodziska Górnego, Opalenisk, w Lipniku i w Łańcucie. Zamieszczano w niej informacje o sytuacji na frontach II wojny światowej, uzyskane z nasłuchu radia BBC. Paczki gazetek przenoszono do punktów kontaktowych, skąd zabierali je kolporterzy. Pismo docierało do zaufanych osób, działających w konspiracji na terenie Przemyśla, Jarosławia i Łańcuta.

W lipcu 1944 roku tereny wschodniej Polski zostają wyzwolone przez wojska radzieckie. Docierają niepokojące wiadomości, że po wspólnej walce w wyzwoleniu Wilna i Lwowa aresztowano dowódców AK i zesłano w głąb Rosji. Tak działo się na całym obszarze zajmowanym przez Sowietów. Akcja „Burza” nie przynosi oczekiwanych efektów. Wiele oddziałów AK opuszcza tereny wschodnie udając się w kierunku Warszawy na pomoc powstaniu.

Walcząca Warszawa umiera samotnie z honorem, a cele Rosji co do przyszłych losów Polski są coraz bardziej czytelne. Miejscowi konspiratorzy krótko cieszyli się wolnością. Postanowili się przeciwstawić komunistycznym porządkom. Potrzebują prawdziwej drukarni. Zadanie to wykonał Jan Balawender „Puchacz”, który z grupą dywersyjną zarekwirował dwie furmanki w folwarku hrabiego Alfreda Potockiego. „W biały dzień” 2 października 1944 roku „zabrali” drukarnię u Pikulskiego w Łańcucie i przywieźli ją do Nowosielc ukrywając w polu. W tym samym dniu, późnym wieczorem przyjechali furmanką, Bronisław Sigda „Zemsta”, Antoni Drążek „Jastrząb” i Stanisław Kaleta „Mucha”, którzy przywieźli drukarnię do Opalenisk i ukryli w stodole. Podczas transportu furmanka utknęła w błocie we wsi Budy Łańcuckie. Z pomocą pośpieszył Julian Lasek, który przypiął własne konie, dzięki czemu drukarnia dotarła na miejsce jeszcze w nocy. Postanowiono umieścić ją na terenie gajówki Józefa Dziury. W tym celu leśniczy z Wesołej Zbigniew Opałko „Orlik” przygotował z kantówki ziemiankę i przywiózł jej elementy. Natomiast B. Sigda, J. Sigda, A. Drążek i J. Dziura wykopali dół o wymiarach 3x3x2 i obłożyli ściany kantówką. Opuszczono maszynę drukarską (ważyła kilkaset kilogramów) i ułożono z bali strop, który zasypano grubą warstwą ziemi równo z poziomem terenu. Nad ziemianką postawiono szopę, w której był wóz i „parzak” na ziemniaki, z którego rura wystawała na zewnątrz szopy. Do niej podłączono rurę piecyka z ziemianki, ponieważ trzeba było podgrzewać farbę. Do drukarni wchodzono podziemnym tunelem z pobliskiej stodoły. Do pracy pozyskano dwóch zecerów: Kazimierza Federkewicza „Kazimierz” z Przemyśla i Tadeusza Kruczka z Rzeszowa (pracowali wcześniej w Niepokalanowie). Wydrukowano tylko jeden numer Biuletynu Informacyjno - Ideowego o nazwie „Czyn”o nakładzie 600 sztuk. Wincenty Styś z Łańcuta (późniejszy profesor prawa na Uniwersytecie Wrocławskim), zamieścił w nim artykuł pt. „Czyn Warszawy”. Pisał o heroizmie powstańców warszawskich i oskarżył Rosjan o celową bezczynność.

W dniu 29 października 1944 roku J. Sigda i B. Sigda udali się z paczkami „Czynu” do punktów kolporterskich w Łańcucie i Nowosielcach. W dniu 31 października (Chrystusa Króla) J. Sigda ponownie udaje się do Nowosielc do Jana Balawendra „Puchacz” - dowódcy placówki AK. Tutaj wpada w zastawiony „kocioł”. Zostaje aresztowany i przewieziony do Przeworska, a następnie do Rzeszowa. W kilka godziny po jego wyjściu na teren gajówki zajechały samochody z żołnierzami NKWD. Byli w posiadaniu informacji, że jest tutaj bunkier, ale nie wiedziano dokładnie w którym miejscu.

Pewien gospodarz zwrócił uwagę na dużą ilość świeżej ziemi wysypanej na drogę. Gdy później zginęły mu

pewne rzeczy gospodarskie połączył te fakty w całość, był pewien gdzie są. Propaganda robiła swoje - AK to zapluty karzeł reakcji, to wróg państwa.

Dużo szczęścia miał B. Sigda, który szedł do gajówki. Zdążył wycofać się rowerem i zbiegł. Aresztowano Z. Opałkę, J. Dziurę, J. Kruka i K. Federkiewicza. Jakie było zdziwienie, gdy zamiast skradzionych rzeczy, wynoszono gazetki, dziesiątki kilogramów czcionek, a potem drukarnię. Zadowolony był lejtan Michaił Gazdyrowicz, szef NKWD w Grodzisku Dolnym. Sprawa była polityczna, dzięki niej mógł awansować. Wieś spacyfikowano i aresztowano wielu młodych chłopów. Wywieziono ich do jednostek w Przemyślu, Jarosławiu i po krótkim przeszkoleniu, już w styczniu 1945 roku wysłano na front.

Przeszli szlak bojowy: wyzwolenie Warszawy, walki o Wał Pomorski, forsowanie Odry i zdobycie Berlina. Byli wśród nich Stanisław Gałusza „Wsiąg", Andrzej Malach „Lis", Tadeusz Gałusza, Józef Malach i Franciszek Krauz. Organizatorów i pracowników drukarni wywieziono w

Tablica zawieszona na Krzyżu na Dziurówce upamiętniająca te tragiczne wydarzenia.

listopadzie 1944 roku do largu Baranowicze - Jegolsk. Dopiero w 1946 roku w Swierdłowsku skazano ich na 10 lat ciężkich robót.

Józef Sigda przebywał w Niżnym Tagilu i w Kazachstanie, wrócił w 1955 roku. Opisał swoje przeżycia w książce „Wspomnienia Sybiraka".

Kazimierz Fedkiewicz przebywał na Kołymie, wrócił w 1955 roku. Józef Dziura zmarł w lagrach Magadanu. Zbigniew Opałko wrócił do kraju w 1955 roku. Nie znamy losów grupy żołnierzy AK, których aresztowano na gajówce w Wesołej i również wywieziono.

„Dziurówka" stała się miejscem spotkań nieoficjalnych, najczęściej w dniu 3 Maja, 31 Października (na Chrystusa Króla) i 11 listopada. Nie ma już zabudowań gajówki, po ziemiance został głęboki dół. Rosną dwa duże dęby - niemi świadkowie tamtych wydarzeń. Na jednym z nich ktoś umieścił pasyjkę, ktoś inny wstążki biało - czerwone. Gdy nadszedł właściwy czas, postanowiono uczcić pamięć kolegów. Bronisław Sigda uzyskał w Nadleśnictwie Leżajsk zgodę na postawienie drewnianego krzyża. Wraz z bratem postanowili, że będzie to krzyż metalowy z tablicą i kamieniem granitowym z inskrypcją AK 1939 - 1945.

Taka koncepcja wymagała nakładów finansowych. Swoje plany przedstawili ówczesnemu wójtowi, panu Zbigniewowi Rynasiewiczowi, uzyskawszy pełną aprobatę i pomoc materialną (cement, żwir i pokrycie kosztów miedzianej tablicy). Prezes SKR - u, Jan Salwach wykonał metalowy krzyż, przywiózł kamień z Brzyskiej Woli i wykonał ze swoimi ludźmi prace montażowe i budowlane. Prezes GS - u Edward Maj przekazał 1 tonę cementu. Inskrypcję w kamieniu wykonał grodziski artysta Mieczysław Kosior. Przez cały czas pomagali im Roman Sigda i Stanisław Mazurek. Prace nadzorował, pomagał i o pracujących dbał Bronisław Sigda. On też ufundował i wspólnie z Janem Salwachem zabetonowali metalowe zapory, aby zamknąć niepotrzebny przejazd.

Uroczystość poświęcenia pomnika odbyła się w sierpniu 1992 roku z udziałem Kompanii Honorowej Wojska Polskiego i orkiestry Garnizonu Rzeszowieskiego. W 2008 roku Bronisław Sigda zwrócił się z prośbą do wójta gminy, pana Jacka Chmury o pomoc w renowacji pomnika. Zadanie to wykonał pan Józef Jagustyn, kierownik Zakładu Gospodarki Komunalnej w Grodzisku Dolnym. Położono płytę granitową, wykonano nową tablicę, pomalowano krzyż i ułożono wokoło kostkę brukową.

B.P.

W Gminie Grodzisko Dolne jest wiele takich miejsc jak „Dziurówka", które stanowią materialne świadectwo ważnych wydarzeń z historii regionu. Naszym obowiązkiem jest o nie dbać i uczyć kolejne pokolenia wartości jakie te miejsca za sobą niosą. Zapalając symbolicznego znicza i odmawiając modlitwę wyrażamy pamięć o poległych bohaterach, którzy walczyli o wolną Polskę. W ten sposób uczymy nasze dzieci patriotyzmu i miłości do Ojczyzny. Zachęcamy mieszkańców do odwiedzenia tego miejsca.

Gminne obchody Narodowego Święta Niepodległości

Gminne obchody Narodowego Święta Niepodległości odbyły się w niedzielę, 10 listopada. Uroczystości rozpoczęły się od złożenia przez władze gminy i zaproszonych gości biało - czerwonych wiązanek kwiatów pod pomnikiem „Żywią i Bronią" w Miasteczku oraz na cmentarzu parafialnym w Grodzisku Dolnym pod obeliskiem „Pamięci tym, którzy cierpieli i oddali swe życie za Ojczyznę". Następnie, o godz 11:00 w Kościele Parafialnym pw. św. Barbary w Grodzisku Dolnym rozpoczęła się uroczysta Masz Święta w intencji Ojczyzny. Po Mszy Świętej Grodziska Orkiestra Dęta zaprezentowała wspaniały koncert pieśni patriotycznych, który przeniósł zebraną w kościele publiczność w czasy trudnej i ciężkiej walki o wolną i niepodległą Polskę. Podniosła atmosfera sprzyjała refleksji i zadumie nad bohaterami, którym w tym dniu oddawaliśmy hołd. Tegoroczne obchody upamiętniały 106. rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę.

Dziękujemy serdecznie wszystkim mieszkańcom za udział w tych szczególnych uroczystościach.

Redakcja

Przemarsz uczestników uroczystości do Kościoła w Grodzisku Dolnym

Złożenie kwiatów pod Krzyżem Grunwaldu oraz pod obeliskiem „Pamięci tym, którzy cierpieli i oddali swe życie za Ojczyznę"

„Odrzućmy wszystko co nas dzieli i bierzmy wszystko co nas łączy w pracy i w walce o wolność i niepodległość Polski.” - Władysław Anders

Narodowe Święto Niepodległości obchodzone 11 listopada to święto każdego Polaka. W szkołach na terenie naszej gminy co roku obchodzone jest w sposób bardzo uroczysty, z szacunkiem i powagą. Przedstawiane programy artystyczne nie tylko nawiązują do wydarzeń, które miały miejsce w 1918 roku, ale również kształtują patriotyczne postawy dzieci i młodzieży. Przypominanie o trudnej i krwawej drodze naszych przodków do wolnej Polski jest niezwykle ważne i potrzebne. To dzięki ich poświęceniu i odwadze żyjemy w niepodległym kraju, a pamięć o tych wydarzeniach i przekazywanie jej kolejnym pokoleniom jest naszym obowiązkiem.

ZS Grodzisko Dolne

SP Laszczyny

SP Wólka Grodziska

ORW Laszczyny

SP Chodaczów

SP Opaleniska

ZS Grodzisko Górne

Przegląd Pieśni Patriotycznych w Szkole Podstawowej w Wólce Grodziskiej

W dniu 25 listopada nasza szkoła rozbrzmiała dźwiękami pieśni, które od pokoleń towarzyszyły Polakom w najważniejszych momentach ich historii. Tego dnia odbył się uroczysty Przegląd Pieśni Patriotycznych, w którym udział wzięli zarówno uczniowie, jak i pracownicy szkoły oraz dzieci z obu grup przedszkolnych. Było to wyjątkowe wydarzenie, które nie tylko przypomniało piękno polskich tradycji muzycznych, ale także zintegrowało całą społeczność szkolną.

Przegląd rozpoczął się punktualnie o godzinie 12:00 w udekorowanej sali gimnastycznej. Na scenie, otoczonej biało-czerwonymi barwami, występowały kolejno klasy od najmłodszych do najstarszych. Uczniowie z ogromnym zaangażowaniem zaprezentowali pieśni takie jak: „Rota", „My, Pierwsza Brygada", „Wojenko, wojenko", „Jesteśmy Polką i Polakiem", „Przybyli Ułani pod okienko" i wiele innych patriotycznych utworów.

Wyjątkowym punktem programu był występ pracowników szkoły – nauczycieli i pracowników niepedagogicznych. Podczas przeglądu nie tylko śpiewano, ale również przypominano o znaczeniu pieśni patriotycznych w historii Polski. W krótkich wprowadzeniach między występami opowiadano o tym, jak te utwory pomagały podtrzymywać ducha walki, jedności i nadziei w najtrudniejszych czasach.

Na zakończenie dyrektor szkoły, pan Paweł Matuszek podkreślił w swoim przemówieniu, że takie wydarzenia mają ogromne znaczenie w edukacji młodych pokoleń: – „Pieśni patriotyczne to nie tylko piękna muzyka – to żywa lekcja historii i tożsamości narodowej. Dziękuję wszystkim, którzy wzięli udział w przeglądzie, za zaangażowanie i serce włożone w przygotowania" – powiedział.

SP w Wólce Grodziskiej

#ErasmusDays 2024 w Zespole Szkół w Grodzisku Dolnym

Nasza szkoła od wielu lat realizuje projekty unijne, a w ubiegłym roku szkolnym w ramach akredytacji programu Erasmus+ zorganizowała dwie mobilności do Grecji i Hiszpanii dla uczniów oraz kursy językowo - metodyczne dla 12 nauczycieli. W związku z tym chcieliśmy podzielić się zdobytą wiedzą i zachęcić innych do współpracy międzynarodowej. Zorganizowaliśmy #ErasmusDays 2024 dla szkół z terenu naszej gminy ph. „Techniczny i humanistyczny wymiar Europy – konkursy i zabawy, warsztaty i wystawy", aby w ten sposób celebrować jedność europejską i promować się w środowisku lokalnym oraz na arenie ogólnoświatowej.

Bardzo cieszymy się, że mogliśmy podkreślić wartość nauki i współpracy razem z zaproszonymi gośćmi, którzy aktywnie włączyli się w zaproponowane przez nas działania. Swoją obecnością zaszczyciła nas pani Barbara Szczęch – dyrektor Zespołu ds. Oświaty wraz z panią Moniką Majkut i Jolantą Sołek, a także pani Barbara Jużyniec – skarbnik Gminy Grodzisko Dolne. Gościliśmy też dyrektorów, nauczycieli z uczniami z okolicznych szkół: panią Wioletę Wróbel - dyrektor Szkoły Podstawowej z Laszczyn z panią Pauliną Czerwonką - nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej, panią Annę Bielecką – dyrektor Szkoły Podstawowej w Chodaczowie, pana Artura Grzywnę – dyrektora Szkoła Podstawowa im. gen. Bryg. Witołda Nowiny Sawickiego w Opaleniskach, pana Stanisława Rydzika – nauczyciela z Zespołu Szkół im. prof. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym. Wszystko odbywało się w scenerii europejskiej, ze szczególnym naciskiem na prezentowanie kultury greckiej. Nawet okna zdobiły rośliny wyhodowane z

nasion z krajów partnerskich.
Nauczyciele zaangażowani w projekty zaproponowali różne aktywności pokazujące korzyści płynące z programu Erasmus+, aby zachęcić młodzież do nauki języka angielskiego, zdobywania wiedzy na temat krajów europejskich, rozwoju w zakresie TIK, a przede wszystkim współpracy i przełamania barier ograniczających spełnienie swoich marzeń. To był też czas na pokazanie metod pracy, których nauczyliśmy się podczas wyjazdów, a przez to zachęcenie innych do poszukiwania nowych rozwiązań pedagogicznych. Działania podzielone zostały na bloki tematyczne dostosowane do wieku uczniów.

Blok I dla klas młodszych - Grecki wymiar kuchni –warsztaty kulinarne.
Pani Elżbieta Matula, pani Agnieszka Witwer i pani Izabela Grzywna zaprosiły razem z naszymi uczniami klasy młodsze z Laszczyn i Chodaczowa do świata kuchni greckiej. Warsztaty kulinarne, podczas których dzieci oraz goście robili dla siebie sałatkę grecką i cacyki, bardzo angażowały wszystkich. Dużą popularnością cieszył się ser halloumi z grilla.

Europa na zakładce – warsztaty plastyczne - Uczniowie z klas drugich i trzecich wykonywali zakładki z elementami europejskimi pod czujnym okiem pani Renaty Kuli i pani Agnieszki Pająk.

Blok II dla klas starszych - Wszystko wiemy o krajach europejskich – konkurs sprawdzający wiedzę na temat różnorodności językowo - kulturowej, dziedzictwa krajów europejskich i znajomości geografii.
Uczniowie z klas szóstych i siódmych z Grodziska Dolnego, Grodziska Górnego i Opalenisk wykazywali się wiedzą na temat krajów europejskich, uczestnicząc w zespołowej rywalizacji. Były to konkurencje przygotowane przez panią Alicję Zalepę i panią Annę Zygmunt, podczas których drużyny rozwiązywały quizy, gry interaktywne, uczniowie odpowiadali na pytania na temat ciekawostek o krajach europejskich oraz odgadywali język, w jakim śpiewane były piosenki. Uczniowie wykonywali prezentacje na temat wylosowanego kraju europejskiego, które później przedstawiali przed komisją i widzami podczas podsumowania. Za tę cześć odpowiadał pan Tomasz Sołek. W klasyfikacji generalnej wygrała drużyna z Grodziska Dolnego, drugie miejsce wywalczyła drużyna z Opalenisk, a trzecie – drużyna z Grodziska Górnego.

Międzynarodowo o matematyce – praca metodą projektu, której efektem są plakaty.
Podczas #ErasmusDays 2024 prezentowane były prace uczniów klas 5 – 8 ilustrujące język matematyczny po angielsku. Były to pojęcia matematyczne, nazwy działań, figur i brył, nazwy symboli używanych na lekcjach. Projekt miał udowodnić, że matematyka jest uniwersalnym językiem, nie ma narodowości. Dodawanie, odejmowanie, formuły i funkcje są takie same na całym świecie.

O sztuce po angielsku – wystawa prac
Wystawa kilku prac Banksy'ego z muzeum w Barcelonie przygotowana przez panią Annę Czerwonkę to zachęta do nauczania języka angielskiego poprzez sztukę. Pani Ania zadbała o oprawę plastyczną tego wydarzenia, pokazując, jak sztukę można wykorzystać do nauki języka.
#ErasmusDays 2024 sprawił wszystkim wiele radości. Czas spędzony bardzo aktywnie, integrujący szkoły z terenu Gminy Grodzisko Dolne, a przede wszystkim pokazujący, jak można w ciekawy sposób uczyć o Europie i czego nas nauczyły edukacyjne podróże. Wartością dodaną tej inicjatywy były greckie potrawy serwowane naszym gościom: chałwa, pieczone ciasteczka w kształcie kotów, cukierki anyżowe, grecka herbata górska, w Polsce znana jako „Gojnik", tradycyjny grecki nugat, kumkwat - owoc niewielkich rozmiarów należący do grupy cytrusów, baklava - tradycyjny zapiekany deser kuchni greckiej.
Dziękuję nauczycielom zaangażowanym w realizację projektów za przygotowanie tego wydarzenia. Tymi kreatywnymi nauczycielami są panie: Elżbieta Matula, Agnieszka Witwer, Anna Zygmunt, Anna Czerwonka, Alicja Zalepa, Izabela Grzywna, Renata Kula, Małgorzata Smędra, Renata Kula i Agnieszka Pająk oraz pan Tomasz Sołek. W organizację tego przedsięwzięcia włączyła się pani Lidia Pikuła i pani Alicja Sigda – wicedyrektor szkoły. Perfekcyjne przygotowanie, pomysłowe działania, dbałość o najmniejszy szczegół nawet w aranżacji przestrzeni wpłynęły na bardzo pozytywny odbiór naszej inicjatywy.

Monika Fila
koordynator projektów

Wizyta Świętego Mikołaja w naszej gminie

Jak co roku, 6 grudnia naszą gminę odwiedził niezwykły gość. Z dalekiej krainy przybył do nas Święty Mikołaj, aby obdarować wszystkie grzeczne dzieci prezentami. Radości z jego wizyty i otrzymanych prezentów nie było końca.

Tradycja Świętego Mikołaja jest wciąż żywo kultywowana w naszym regionie. A kim był ten starszy pan, na którego odwiedziny wszyscy tak czekamy?

Według tradycji chrześcijańskiej św. Mikołaj był biskupem Miry - krainy znajdującej się na terenie obecnej Turcji. Bez wątpienia jest jednym z najpopularniejszych świętych. Według przekazów Mikołaj urodził się ok. 270 roku, jako jedyne dziecko zamożnego małżeństwa chrześcijańskiego. Rodzice osierocili go podczas zarazy, która zbierała wówczas żniwo w Mirze. Mikołaj w młodym wieku stał się dziedzicem pokaźnego majątku i chętnie dzielił się nim z ubogimi.

Tradycja zalicza go do uczestników soboru w Nicei w 325 roku. Dał się wówczas poznać jako żarliwy obrońca chrześcijańskiej ortodoksji, przemawiając przeciwko Ariuszowi.

W trakcie swojego życia wsławił się cudami i pomocą biednym. Według przekazów swoją modlitwą uratował rybaków od tragicznego utonięcia podczas gwałtownej burzy. W czasach zarazy, która nawiedziła jego strony narażał własne życie usługując chorym i zarażonym. Najstarsza legenda związana ze świętym Mikołajem pochodzi z połowy VI wieku i jest to opowieść o uratowaniu trzech żołnierzy skazanych na śmierć przez cesarza Konstantyna. W nocy przed egzekucją, oficerowie błagali w modlitwach o pomoc Mikołaja. Biskup ukazał się we śnie Konstantynowi i Ablabiosowi, zaświadczył o niewinności skazanych i wskazał prawdziwych winowajców. Rano, przed obliczem senatu, oficerowie zostali uniewinnieni i wysłani do Miry z bogatymi darami.

Św. Mikołaj zmarł, jak podaje tradycja, 6 grudnia 345 roku. Tego dnia przypada również jego wspomnienie w Kościele. Pogrzebany został w swoim rodzinnym mieście. Gdy jego ciało zostało złożone w marmurowym

Wizyta Św. Mikołaja w Szkole Podstawowej w Wólce Grodziskiej

Wizyta Św. Mikołaja w Szkole Podstawowej w Chodaczowie

Wizyta Św. Mikołaja w Zespole Szkół w Grodzisku Górnym

Wizyta Św. Mikołaja w ŚDS w Laszczynach

grobowcu, wytrysnęły spod niego dwa cudowne źródła – z jednego płynęła oliwa, z drugiego zaś najczystsza woda.

Dzisiaj współczesna kultura masowa zawłaszczyła sobie postać Św. Mikołaja, robiąc z niego sympatycznego staruszka, ubranego w czerwony strój z workiem prezentów na plecach, którego sanie ciągnie zaprzęg reniferów. Nie powinniśmy jednak zapominać kim był naprawdę i jaki wzór postępowania wyznaczał. Pamiętajmy, że działał zawsze w imię sprawiedliwości i miłości do bliźniego.

Mikołaj jest patronem dziewcząt pragnących wyjść za mąż, kobiet chcących urodzić dziecko, noworodków, ludzi morza, flisaków, dokerów, kupców, młynarzy, piekarzy, rzeźników, krawców, tkaczy, podróżnych i pielgrzymów, więźniów, adwokatów, notariuszy, handlarzy winem i zbożem, właścicieli i żebraków.

Wizerunek Św. Mikołaja biskupa Zdj. wikipedia.org

Wizyta Św. Mikołaja w Szkole Podstawowej w Laszczynach

Wizyta Św. Mikołaja w Zespole Szkół w Grodzisku Dolnym

Wizyta Św. Mikołaja w Szkole Podstawowej w Opaleniskach

Wizyta Św. Mikołaja w ORW w Laszczynach

ŚDS w Laszczynach

ORW w Laszczynach

Grupa Teatralna „Improwizacja" wśród najlepszych w województwie

Z dumą informujemy, że Grupa Teatralna „Improwizacja" zdobyła II miejsce w XV edycji Wojewódzkiego Przeglądu Małych Form Teatralnych „Porozmawiajmy o uzależnieniach". Konkurs był skierowany do uczniów klas VII-VIII szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych z województwa podkarpackiego. Łączy w sobie elementy edukacji i profilaktyki, promując ważne społeczne wartości za pomocą sztuki teatralnej. Organizatorzy podkreślają, że inicjatywa ta odgrywa kluczową rolę w uzupełnianiu działań profilaktycznych w zakresie uzależnień. Jesteśmy jedyną szkołą podstawową, która znalazła się na podium, co czyni nasz sukces jeszcze bardziej wyjątkowym! Na deskach sceny Młodzieżowego Domu Kultury w Rzeszowie swoje umiejętności zaprezentowało aż 10 zespołów teatralnych z całego województwa, które zostały wyłonione podczas eliminacji powiatowych. Poziom artystyczny był bardzo wysoki, a komisja miała trudne zadanie, wybierając laureatów tego prestiżowego konkursu.

W tegorocznej edycji zaprezentowaliśmy wyjątkową pantomimę pod tytułem „Set o wszystko". Spektakl dotykał problemów uzależnień wśród młodych ludzi, takich jak papierosy, alkohol, substancje psychoaktywne oraz media społecznościowe. Była to opowieść o pierwszej niezwykle ważnej walce młodych ludzi z pokusami i trudnościami współczesnego świata. Nasza drama symbolizowała początek gry o własne życie. To nie cały mecz, ale bardzo ważna jego część dorastania. W przedstawieniu podkreśliliśmy znaczenie wsparcia rodziców, szkoły oraz rówieśników w radzeniu sobie z problemami. Nasza sztuka to także muzyczny set, do dźwięków którego rozgrywa się pantomima. Spektakl „Set o wszystko" nie mógłby powstać bez zaangażowania i talentu naszych młodych artystów. Na scenie wystąpili: Lena Czerwonka, Anna Papak, Julia Rachfał, Julia Moszkowicz, Paweł Bielecki i Maciej Zalepa.

Na potrzeby dramy piękny obraz przedstawiający symboliczne serce namalowała nasza uczennica Wiktoria Śmiałek. To był dodatkowy atut tego przedsięwzięcia.

Wysiłek, determinacja i pasja całego zespołu zostały docenione przez jury, co zaowocowało tak znaczącym osiągnięciem. Jesteśmy niezwykle dumni z sukcesu młodych aktorów. II miejsce na szczeblu wojewódzkim to dowód na to, że młodzież naszej szkoły potrafi nie tylko poruszać ważne tematy, ale także prezentować je w artystyczny i poruszający sposób.

Serdeczne gratulacje dla całego zespołu! Na koniec słowa podziękowania za wsparcie w tworzeniu spektaklu wszystkim, którzy stali się częścią tej niezapomnianej przygody teatralnej.

Monika Fila
Izabela Grzywna

Zespół Szkół w Grodzisku Górnym z ogromnym wyróżnieniem

Bardzo nam miło poinformować Państwa, że jedna z naszych szkół została wyróżniona i opisana w listopadowym numerze gazety „Podkarpackie 20 lat w UE". Mowa tu o Zespole Szkół im. prof. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym, gdzie uczniowie od ponad 15 lat uczą się robotyki. Od roku 2008 prowadzone są tam systematycznie zajęcia z robotyki, w których obecnie uczestniczy średnio 70 uczniów. Na zajęciach uczą się technologii, języka programowania, języka angielskiego, kreatywności oraz umiejętności pracy w zespole.

W roku 2013 szkoła nawiązała swoją pierwszą współpracę z zagranicznymi partnerami z Niemiec i Węgier co zaowocowało dalszym rozwojem. Udział w unijnych projektach był szansą na pozyskanie odpowiedniego sprzętu

i zdobycia doświadczenia zarówno przez uczniów jak i nauczycieli.

Rok 2014 to niewątpliwy sukces dla Zespołu Szkół. Uczniowie zwyciężyli w Ogólnopolskim Konkursie Robotyki „TopRob 2014" co pozwoliło drużynie wziąć udział w sponsorowanym przez NASA ogólnoświatowym turnieju robotyki „BotBall" w Los Angeles.

Od stycznia tego roku ZS w Grodzisku Górnym realizuje projekt RaP STEAM - robotyka i programowanie w szkołach podstawowych z terenu woj. podkarpackiego" w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021 - 2027 Priorytet 7 – Kapitał ludzki gotowy do zmian, Działanie 7.10. Kształcenie kompetencji w zakresie robotyki i programowania,

W ramach projektu 48 uczniów uczestniczy w warsztatowych zajęciach pilotażowych z robotyki z elementami programowania. Centrum Robotyki Edukacyjnej w Grodzisku Górnym zostanie wyposażone w:

- wieloelementowe składane roboty edukacyjne z możliwością programowania w języku Scratch oraz Python,
- komputery przenośne, maty robotyczne i składane nadstawki na ławy,
- mikorokomputery, drukarki 3D.

Podkarpacki konkurs pod hasłem „Duszki, skrzaty, krasnoludki...”

Przez dwa dni – 18 i 20 listopada w Ośrodku Kultury w Grodzisku Dolnym trwały przesłuchania konkursowe dzieci i młodzieży w ramach Podkarpackiego Konkursu - Literatura i Dzieci - tym razem pod hasłem: „Duszki, skrzaty, krasnoludki...” Ideą konkursu było wyszukanie i zaprezentowanie na scenie wierszy i piosenek wybitnych autorów piszących dla dzieci o powyższej tematyce. Jak się okazało, zainteresowanie uczniów taką lekką, zabawną i wesołą literaturą było strzałem w dziesiątkę, bo ilość zgłoszeń udziału w konkursie przeszła nasze oczekiwania. Z tak licznej grupy uczestników wyłoniliśmy najlepszych z naszej gminy podczas eliminacji gminnych w dniu 18 listopada. Uczestnicy występowali w dwóch kategoriach wiekowych: klasy I - III i klasy IV - VI szkoły podstawowej prezentując jeden utwór wybranego autora w kategorii recytacja lub piosenka.

Do powiatowego etapu konkursu w dniu 20 listopada wytypowano następujące osoby:

W I grupie wiekowej:

KATEGORIA RECYTACJA: Mateusz Kojder, Antoni Bartnik, Zuzanna Jasic, Magdalena Bednarz, Konstancja Poliwka i Malwina Urban.

KATAGORIA PIOSENKA: Martyna Surmacz, Nikodem Nicpoń, Zuzanna Wojnarska i Hanna Kulpa.

W II grupie wiekowej:

KATEGORIA RECYTACJA: Paulina Matuszek, Natalia Burek, Maria Fila, Oliwia Urban, Zofia Bajan, Zofia Świątoniowska, Milena Szklanny, Rozalia Sołek, Aleksandra Zygmunt, Laura Grzywna, Karolina Grzywna i Milena Lizak.

KATEGORIA PIOSENKA: Milena Szklanny, Maria Fila i Alicja Jonik.

Środowe zmagania sceniczne, tym razem eliminacje rejonowe, dawały już szansę zakwalifikowania się do Finału Konkursu w Rzeszowie. Komisja Konkursowa po wysłuchaniu wszystkich prezentacji - 13 recytacji i 7 piosenek w grupie młodszej oraz 16 recytacji i 4 piosenek w grupie starszej - do wojewódzkiego finału nominowała następujące osoby: W I grupie wiekowej, w kategorii „Recytacja” Hannę Kulpę z ZS w Grodzisku Dolnym. W II grupie wiekowej, w kategorii „Recytacja”, Laurę Grzywnę z ZS w Grodzisku Dolnym, a w kategorii „Piosenka” Marię Filę z ZS w Grodzisku Dolnym.

Jury przyznało również wyróżnienia. W I grupie wiekowej w kategorii „Piosenka” wyróżnienie otrzymał Nikodem Nicpoń z ZS w Grodzisku Dolnym, a w II grupie wiekowej, w kategorii „Recytacja” wyróżnienia otrzymali: Milena Szklanny z ZS w Grodzisku Górnym, Oliwia Urban z ZS w Grodzisku Górnym i Maria Fila z ZS w Grodzisku Dolnym.

Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom konkursu, wyróżnionym i laureatom. Nominowanym życzymy szczęścia podczas występów w Rzeszowie. Powodzenia!

Ośrodek Kultury

Jesienne spotkanie ze sztuką

W klimacie nastrojowej muzyki i poezji przebiegało Jesienne Spotkanie ze Sztuką zorganizowane w dniu 27 listopada przez Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym. W tym dniu na niwie kultury spotkała się twórczość różnych pokoleń, poczynając od najmłodszych wykonawców aż po seniorów. Twórczość ta była różnorodna i - nie bez powodu – pretendowała tego wieczoru do miana Sztuki.

Pierwszym powodem ku temu była ekspozycja prac plastycznych pani Ewy Miłobóg, która zapełniła wnętrze sali widowiskowej. Tematem przewodnim spotkania była jednakże prezentacja utworów poetyckich pana Mariana Miłoboga i Małgorzaty Burda-Król. Nastrojowo-liryczne wiersze usłyszeliśmy w interpretacji: Marii Rydzik, Moniki Fili, Anny Rydzik, Renaty Mazurek oraz samych autorów. Niezwykłą atmosferę wieczoru podkreśliły również występy muzyczno-wokalne. Mieliśmy przyjemność wysłuchać solowych popisów Mikołaja Miłoboga na pianinie i akordeonie oraz Weroniki Brzyskiej na cymbałach. Dziewczęta z obu grup wokalnych zaśpiewały znane i popularne piosenki, które swymi tekstami również doskonale wpisały się w klimat jesieni.

Ośrodek Kultury

Andrzejkowe spotkanie seniorów w Grodzisku Dolnym

W sobotę, 16 listopada Gminna Biblioteka Publiczna w Grodzisku Dolnym we współpracy z Kołem Gospodyń Wiejskich z Grodziska Dolnego zorganizowała wyjątkowe andrzejkowe spotkanie dla seniorów z naszej gminy. Uroczystość miała miejsce w sali Ochotniczej Straży Pożarnej w Grodzisku Dolnym, która tego wieczoru przemieniła się w prawdziwą krainę magii i przyjemności. W programie spotkania znalazło się wiele atrakcji, które dostarczyły uczestnikom mnóstwo radości. Na scenie zaprezentował się lokalny zespół, który swoimi występami wprowadził wszystkich w doskonały nastrój. Tańce i śpiewy towarzyszyły seniorom przez całą noc, a każdy mógł poddać się urokowi muzyki i wspaniale bawić się w towarzystwie przyjaciół. Nie zabrakło także pysznych potraw, które przygotowały panie z KGW. Na stołach pojawiły się tradycyjne dania regionalne, które cieszyły podniebienia uczestników Aromatyczne placki, domowe ciasta oraz przystawki i sałatki, wiele innych smakołyków sprawiły, że wieczór był nie tylko pełen rozrywki, ale także kulinarnych doznań.

Organizatorzy zadbali o to, by każdy czuł się mile widziany i dobrze spędził czas. Spotkanie andrzejkowe w Grodzisku Dolnym okazało się nie tylko doskonałą okazją do wspólnego świętowania, ale także sposobnością do wspomnień dawnych czasów i umocnienia już istniejących relacji. Dzięki zaangażowaniu Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Koła Gospodyń Wiejskich, andrzejkowa impreza z pewnością na długo pozostanie w pamięci seniorów z gminy Grodzisko Dolne. Czekamy z niecierpliwością na kolejne takie wydarzenia, które wzmocnią więzi społeczności lokalnej i dostarczą wielu niezapomnianych chwil.

Gminna Biblioteka Publiczna

Sukcesy naszych muzyków w Rzeszowie

Po raz 43. w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie zabrzmiały melodie wykonane przez ludowych muzyków na cymbałach. Jest to wyjątkowy instrument, a gra na nim to prawdziwa sztuka i tylko nielicznym udaje się zostać prawdziwym wirtuozem cymbałów. Cymbały ożywają podczas gry. Choć instrument ten wydaje się z pozoru bardzo prosty, to kryje w swoim wnętrzu wiele szczegółów. Nie ma dwóch identycznych w budowie, jak również z każdego instrumentu cymbalista wydobywa specyficzne dla niego dźwięki. Podczas gry na cymbałach liczy się styl, który trzeba sobie wypracować na swój sposób. Na tym to polega ów fenomen, pomimo tego, że melodie są powtarzane.

W dniach 29 listopada i 1 grudnia trwały zmagania konkursowe w ramach 43. Ogólnopolskiego Spotkania Cymbalistów. Uczestniczyli w nim soliści oraz kapele z różnych regionów Polski grający na cymbałach nie tylko utwory ludowe, ale też znane światowe przeboje.

W tegorocznej edycji w szranki stanęło 32 solistów oraz 18 kapel z cymbałami w składzie z województw: podkarpackiego, małopolskiego, mazowieckiego, lubelskiego i warmińsko - mazurskiego.

W tym roku naszą gminę w Rzeszowie reprezentowali Agnieszka i Michał Rydzik oraz Weronika Brzyska. Wszyscy oni wrócili z mianem laureata. Weronika Brzyska i Michał Rydzik „wygrali" na cymbałach I miejsca w swoich kategoriach, a Agnieszka Rydzik – III miejsce. Natomiast w konkursie kapel mających w składzie cymbały wyróżniono Kapelę Ludową „Grodziszczoki", która zdobyła III nagrodę.

To wszystko dowodzi, iż mamy bardzo zdolnych muzyków, a ich praca przynosi same sukcesy. Gratulujemy i oby tak dalej!

Ośrodek Kultury

Z kart historii - Wspomnienia Sybiraka

... Na dzisiejszym zebraniu były wybory honorowego prezydium, jakie więc ja miałem prawo brać udział w tych wyborach? To wszystko, co mam do powiedzenia na ten temat. Swoim prawniczym wywodem zmusiłem Tumieńcewa do namysłu. Po chwili, aby wybrnąć jakoś z tej sytuacji, powiedział: - uważaj, żebyś nie poszedł tam, skąd przyszedłeś. Była to aluzja, że mogę z powrotem znaleźć się w więzieniu bądź w obozie pracy. Nie straszcie mnie obywatelu naczelniku, bo dla mnie nie ma nic strasznego! - odciąłem się. I na tym skończyła się nasza rozmowa. Niedługo trzeba było czekać na inne starcie z moim naczelnikiem, w zupełnie innych okolicznościach. Każdego roku jesienią podejmowaliśmy zobowiązania na „dobrowolne" zdeklarowanie się wykupienia bonów pożyczkowych dla państwa, tak zwany „zajm" na rok następny, w wysokości jednomiesięcznego zarobku. Pożyczka taka była potrącana nam w ratach przy miesięcznej wypłacie należności za pracę. W tym celu, przed zdeklarowaniem się na taką pożyczkę, urządzono wyreżyserowany entuzjazm, przy pomocy porozwieszanych odpowiednio haseł, w których wyliczano zobowiązania poszczególnych załóg do przedterminowego wykonania którejś tam pięciolatki. Aktyw partyjny wygłaszał przez głośniki patriotyczne slogany, że wszyscy gotowi są deklarować swój udział w odbudowie umiłowanej, socjalistycznej ojczyzny. Po takim preludium agitacyjnym, pracownicy administracji wraz z naczelnikiem gospodarki komunalnej podchodzili do stołu i podpisywali „dobrowolnie" deklarację. Następnie podchodzili pracownicy fizyczni, przeważnie zesłańcy. Kto prędzej podszedł do stołu i podpisał deklarację, uważany był za lojalnego i uświadomionego obywatela Związku Sowieckiego. Podszedłem i ja. Mój średni miesięczny zarobek był chyba najwyższy i wynosił 850 rubli. Wziąłem podaną mi deklarację, napisałem na niej kwotę 200 rubli i podpisałem się pod treścią, że zgadzam się na potrącenie mi tej kwoty z miesięcznych zarobków. Wśród aktywu asystującego przy tej akcji powstała konsternacja, tym razem milcząca. Deklarację moją szybko odłożono na bok, aby nikt nie zauważył i nie poszedł za moim przykładem. Była to przecież „dobrowolna" pożyczka.

Na drugi dzień dostałem na piśmie wezwanie, już nie do gabinetu naczelnika Tumieńcewa, a do samego osiedlowego sekretarza partii... W gabinecie sekretarza partii zastałem już mojego naczelnika. Na moje pozdrowienie Tumieńcew odpowiedział uprzejmym tonem i prosił, żebym sobie usiadł. Gdy to uczyniłem, Tumieńcew spojrzał na mnie i powiedział: Józef Francewicz, czy wiecie po co was tu wezwaliśmy? Nie wiem! - odpowiedziałem. Oto wczoraj popełniliście duży błąd, więc postanowiliśmy wezwać was, żeby dzisiaj naprawić ten błąd. W czym ujawnia się ten mój błąd? - zapytałem. Otóż w tym, że wczoraj cała załoga gospodarki komunalnej podpisała deklarację na potrącenie z zarobków miesięcznego wynagrodzenia, wy natomiast podpisaliście tylko 200 rubli, a wasze zarobki wynoszą średnio miesięcznie 850 rubli. Odpowiedziałem spokojnym tonem, że uczyniłem to zupełnie świadomie i nie była to, jak mówicie, pomyłka z mojej strony. Muszę liczyć się przede wszystkim z własnymi potrzebami. Nie stać mnie na tak wysoką pożyczkę dla państwa. W związku z budową domu nie kupiłem sobie żadnej odzieży na zimę, a przydałby mi się kożuch i walonki. Teraz muszę odkładać z każdego miesiąca pewną sumę na odzież. Poza tym nie mam żadnej pewności, czy w następnym roku zarobię tyle, by starczyło mi na wyżywienie, na kupno odzieży i na spłatę zdeklarowanej pożyczki. A mogę przecież zachorować. I co wtedy? Kto mi pomoże? Tu wmieszał się do rozmowy sekretarz partii ze słowami: Jeżeli państwo radzieckie zwraca się do was o pożyczkę, to trzeba mieć na tyle poczucia obywatelskiego obowiązku i patriotyzmu, żeby w pierwszym rzędzie mieć na uwadze dobro społeczne i rozwój ojczyzny. Podenerwowany tymi wyświechtanymi sloganami propagandowymi, odpowiedziałem ironicznie: A cóż to za państwo, które u takiego żebraka, zesłańca jak ja, pracującego ciężko tylko na jedzenie i odzież, chce pożyczać pieniądze! Wzywanie mnie do poczucia obowiązku obywatelskiego i patriotyzmu uważam za bezcelowe i nie na miejscu. Czuję się obywatelem własnej ojczyzny. W jej obronie walczyłem z okupantem niemieckim przez pięć lat. Dowiodłem, że dla swojej ojczyzny gotów jestem wszystko poświęcić. Związek Radziecki nie jest moją ojczyzną, nigdy nie był i nie będzie. Wywieziono mnie siłą z kraju ojczystego. Czyż za to bezprawie, jakiego dokonano na mojej osobie, mam mieć poczucie obowiązku wobec państwa radzieckiego? Nie chcę was okłamywać, powiem szczerze, że podpisałem deklarację na 200 rubli pożyczki, nie z powodu obowiązku, czy patriotyzmu, uczyniłem to dla częściowej solidarności z gronem pracowników, żeby nie patrzyli na mnie z zazdrością. Sekretarz partii i naczelnik Tumieńcew na chwilę oniemieli. Usłyszawszy mojej wywody, patrzyli na siebie z zakłopotaniem, rozmyślając zapewne jak mają zareagować na te argumenty. Wreszcie sekretarz powiedział: - Zapamiętajcie to sobie, że kiedy będziecie w potrzebie, na nas nie możecie liczyć, na żadną pomoc z naszej strony. Już przekonałem się o tym, że na was nie można liczyć w żadnym wypadku. Kiedy przywieziono mnie do Turuchańska jesienią 1950 roku, zatrudniłem się w komunalnej gospodarce u obywatela Tumieńcewa. Zakwaterował nas w szopie, jak stado owiec, gdzie mieści

się stolarnia. Zmarznięty, wygłodniały jak pies, szukałem we wiórach na podłodze suchych skórek z chleba, porzuconych tam przez jakiegoś bezzębnego stolarza. Tymi skórkami żywiłem się w pierwszym dniu mojego przyjazdu. Następnej nocy, po całodziennej pracy w komunalnej gospodarce, poszedłem na pomocnika do zduna przy budowie pieca w prywatnej kwaterze, by zarobić na kawałek chleba. Tak to wyglądało przyjęcie robotników przez obywatela Tumieńcewa. W tej krytycznej chwili nikt z was nie przyszedł mi z pomocą mimo, że usilnie prosiłem o zaliczkę na poczet zarobków. Naczelnik Tumieńcew powiedział mi, że najpierw muszę sobie zarobić na chleb, ponieważ oni nie mają żadnych funduszy na zaliczkę. O! Zapamiętam sobie na zawsze waszą gościnność na zmieni turuchańskiej, obywatelu Tumieńcew, takiego przyjęcia nie zapomina się.

Osiedlowy sekretarz partii popatrzył na mojego pracodawcę i jakby czekał od niego wyjaśnienia na moją skargę. Tumieńcew zarumienił się, opuścił głowę i nie powiedział ani słowa. Sekretarz widać nie bardzo zadowolony z takiego dialogu, zwrócił się do mnie i powiedział: To tyle - możecie odejść...

Od maja 1941 roku, podczas okupacji niemieckiej byłem na indeksie Gestapo, mimo to nie przerwałem swojej pracy w prasie konspiracyjnej. Już ponad 9 lat jestem pod władzą przemożnego NKWD, które nie szczędziło mi głodowych tortur w więzieniach i obozach pracy. Po tylu tragicznych perypetiach zdążyłem uodpornić się na wszelkie cierpienia i wyzbyć się uczucia strachu. (...) Mimo różnych szykan ze strony administracji osiedlowej, życie w Turuchańsku stało się znacznie lepsze niż w łagrach. Tu była względna wolność i co najważniejsze nie odczuwało się głodu. Zaczęliśmy nawet uprawiać ziemniaki, które dotychczas w stanie świeżym były nie do zdobycia. Można je było kupić w stanie suszonym. (...) Jesienią nakopaliśmy tyle ziemniaków, że Waśka, mój współlokator, postanowił kupić prosiaka w „sowchozie". Zrobiliśmy między naszym domem, a brzegiem drewutnię na drzewo i na pomieszczenie dla prosiaka. Karmiliśmy go ziemniakami i kaszą jęczmienną bądź suchym chlebem. Doczekaliśmy się wreszcie świniobicia. Były kiełbaski własnego wyrobu, szynki, a co najważniejsze słonina. (...)

Kiedy jest się sytym i jako tako odzianym, człowiek ma inne zainteresowania. Już głód nie dokucza i w nocy nie śni mu się chleb. Śni się ojczysty kraj, rodzina, najbliżsi koledzy z pracy konspiracyjnej. Co się z nimi tam dzieje? Czy jeszcze żyją? Czy myślą niekiedy o mnie? Czy jeszcze kiedyś będzie mi sądzone zobaczyć rodzinne strony? Nieraz widzę jak na saniach, zaprzężonych w parę psów, wywożono poza osadę do pobliskiej tundry zmarłego zesłańca, prosiłem żarliwie Boga, by mi pozwolił choć na parę dni przed śmiercią, powrócić do rodzinnych stron, by mnie pochowano w ojczystej ziemi, żeby moich kości nie roznosiły zwierzęta po syberyjskiej tundrze.

Któregoś dnia przyszedł z pracy Waśka i przyniósł dwa bilety do kina. Po spożyciu obiadu mówił do swojej żony i do mnie: - Macie tu dwa bilety do kina na film pt. „Młodość Chopina". A ty? - zapytałem. Wy przede wszystkim winniście zobaczyć ten film, bo polskich filmów, prawie tu nie wyświetlają. Nie udało mi się zdobyć trzech biletów, więc ja muszę zrezygnować i pozostać w domu. Jakoś było mi głupio iść do kina z żoną mojego przyjaciela, tym bardziej, że dochodziły mnie plotki jakoby Nina miała dwóch mężów, Waśkę i mnie. Nie omieszkałem powiedzieć o tym Waśce i jego żonie. Waśka śmiał się serdecznie z tych plotek, wiedział bowiem, że nic takiego nie ma miejsca. Cieszę się z takich pomówień, że moja żona ma takie powodzenie u mężczyzn. To nie jest żaden powód byście nie mogli iść razem do kina. Niechaj dalej plotkują. Ucieszyłem się bardzo, bo to nie lada okazja zobaczyć film o Chopinie w tej zapadłej syberyjskiej tundrze. Łzy zalewały mi oczy gdy zobaczyłem wnętrze kościoła, zapełnione strojnie ubranym ludem, księdza w pięknym ornacie przy ołtarzu i ministrantów z dzwonkami w ręku. Wpatrzony w ekran miałem wrażenie, że jestem w polskim kościele. Młody Chopin, jako kadet przekradał się w tłumie na chór, do organów, aby akompaniować dziewczynie śpiewającej przepięknym głosem pieśń do Matki Boskiej. Wydobywające się dźwięki organów spod rąk Chopina, śpiew dziewczyny, przeplatany śpiewem księdza przy ołtarzu - wszystko było dla mnie tak urzekające, że na chwilę zapomniałem kim byłem, kim jestem. Zdawało mi się, że jestem w Polsce, wśród swoich, jakby w moim życiu nic nie zaszło. Nie widziałem wokół siebie nikogo. Zmieniające się obrazy na ekranie wypełniły całą salę kinową. Wszystko naraz stało się dla mnie Polską. Kiedy już film się skończył, ocknąłem się jak ze snu. Wyszliśmy na mroźne powietrze. Śnieg głośno skrzypiał pod nogami, jakby tym skrzypieniem naigrawał się ze mnie. Mroźny wiatr szczypał po policzkach i wydawał jakieś diabelskie tony, jakby chciał powiedzieć: - Chciało ci się Polski, kościołów, pieśni nabożnych i muzyki organowej? O nie! Stąd nie tak łatwo się wydostać. Tu dla ciebie jest miejsce.

Nadeszła wiosna 1953 roku. Znamienny dla historii i dla losów milionów ludzi miesiąc marzec - śmierć Stalina... Wiadomość o śmierci Stalina zaskoczyła wszystkich mieszkańców Turuchańska. Reakcja ludności była różna. Wolni obywatele radzieccy gromadzili się przy głośnikach, rozstawionych na ulicach i słuchali w nabożnym skupieniu komunikatów przeplatanych żałobną muzyką. U niektórych nawet pojawiła się łza w oku. U innych można było wyczytać z twarzy jakby zdumienie i trwogę...

cdn...

„Wspomnienia Sybiraka" Józef Sigda

Wójt Gminy Grodzisko Dolne
ogłasza I przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż działek położonych w miejscowości Zmysłówka

Przetarg odbędzie się w dniu 21 stycznia 2025 roku
w Urzędzie Gminy Grodzisko Dolne (pokój nr 6)

1. Działka nr **837/1** o pow. **0,1852 ha** - **Godzina przetargu 10:00**
   cena wywoławcza wynosi 79 303,00 zł + VAT 23% - wadium 7 930,60 zł
2. Działka nr **837/2** o pow. **0,1650 ha** – **Godzina przetargu 10:30**
   cena wywoławcza wynosi 70 656,00 zł + VAT 23% - wadium 7 065,60 zł
3. Działka nr **837/3** o pow. **0,1650 ha** – **Godzina przetargu 11:00**
   cena wywoławcza wynosi 70 656,00 zł + VAT 23% - wadium 7 065,60 zł
4. Działka nr **837/4** o pow. **0,1650 ha** – **Godzina przetargu 11:30**
   cena wywoławcza wynosi 70 656,00 zł + VAT 23% - wadium 7 065,60 zł
5. Działka nr **837/5** o pow. **0,1645 ha** – **Godzina przetargu 12:00**
   cena wywoławcza wynosi 70 442,00 zł + VAT 23% - wadium 7 044,20 zł

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłata wadium gotówką w wysokości 10% ceny wywoławczej, najpóźniej do 17 stycznia 2025 roku w kasie urzędu gminy do godz. 13:00 lub na konto sprzedającego, znajdujące się w BS w Grodzisku Dolnym nr rachunku: **41 9187 1024 2003 2000 1270 0027**
Na wpłacie wadium oprócz imienia i nazwiska oraz adresu należy podać numer działki, na którą wniesiono wadium. Osobom, które wygrają przetarg wadium zostanie wliczone w cenę zakupu, natomiast pozostałym uczestnikom zostanie zwrócone. Dodatkowe informacje pod nr tel. **17 242 82 65 wew. 161.**
Przetarg na 5 pozostałych działek odbędzie się w lutym.

Drodzy Mieszkańcy

Na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia przyjmijcie Państwo serdeczne życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności. Niech ten świąteczny czas będzie okazją do rodzinnych spotkań, pojednania i odpoczynku w gronie najbliższych. Nadchodzący nowy rok niech przyniesie pokój, radość i realizację osobisty planów i zamierzeń.

Wójt Gminy Grodzisko Dolne
Jacek Chmura

Przewodniczący Rady Gminy Grodzisko Dolne
Jerzy Gdański

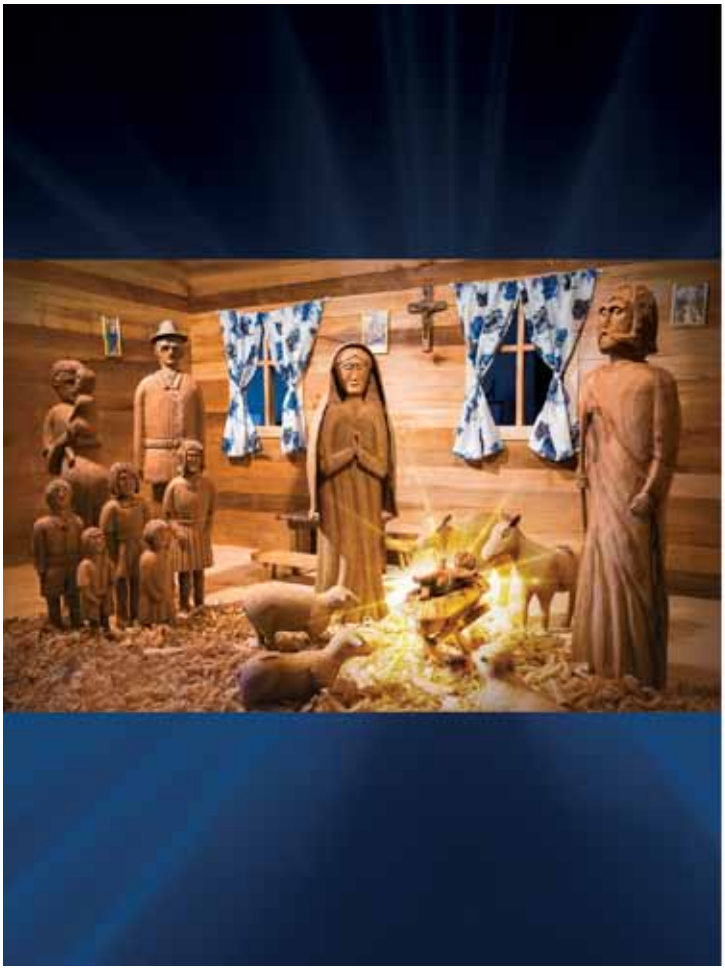

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

Na czas Świąt Bożego Narodzenia życzę,
aby przyjście Jezusa na świat wypełniło serca i umysły wiarą,
nadzieją oraz miłością,
pomagając dostrzec przesłanie dobra, mądrości i piękna,
jakie niesie ze sobą Bożonarodzeniowy cud.
Niech przy wigilijnych i świątecznych stołach
towarzyszą Państwu Boża opatrzność oraz ludzka życzliwość,
miłość i szacunek,
a chwile spędzone w gronie najbliższych będą pełne serdeczności.

Życzę również, aby Nowy 2025 Rok obfitował w Boże błogosławieństwo,
dając zdrowie, poczucie bezpieczeństwa
oraz radość z każdej dobrej chwili.

dr inż. Karol Ożóg
Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego

Boże Narodzenie 2024

...oto zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem całego narodu, dziś w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel, którym jest Mesjasz, Pan.
(Łuk 2,10-11)

DRODZY MIESZKAŃCY POWIATU LEŻAJSKIEGO!

Zdrowych, spokojnych i pełnych rodzinnego ciepła Świąt Bożego Narodzenia.
Wszelkiej pomyślności w nowym roku oraz spełnienia w życiu osobistym i zawodowym.
Niech mały Jezus obdarza wszystkich błogosławieństwem każdego dnia.
Niech te święta będą czasem radości i miłości, a każdy dzień nowego roku przynosi nowe nadzieje i realizacje wszystkich planów i marzeń.

W imieniu Rady Powiatu
Leżajskiego
Przewodnicząca Rady
Monika Milo

W imieniu Zarządu
Powiatu Leżajskiego
Starosta Leżajski
Zdzisław Leśko

Szanowni Mieszkańcy
Gminy Grodzisko Dolne

Pragniemy życzyć Wam zdrowych,
radosnych i pełnych spokoju
Świąt Bożego Narodzenia
oraz Błogosławieństwa Bożego
w nadchodzącym nowym 2025 roku.
Niech w każdym domu
zagości miłość, nadzieja na lepsze jutro
i wszelka pomyślność.

Radni Rady
Powiatu Leżajskiego

Franciszek Krajewski
Roman Matuszek

Z okazji nadchodzących Świąt
Bożego Narodzenia
życzę Państwu by ten szczególny
czas wypełniały radość,
miłość i pokój.
Niech Boża Dziecina
udziela Wam potrzebnych łask
i błogosławi w każdym dniu
nowego 2025 roku.

Radny Sejmiku
Województwa Podkarpackiego
Marek Ordyczyński

REKLAMA PŁATNA

Bank Spółdzielczy w Leżajsku
Grupa BPS

Aplikacja mobilna **BSGo Junior**

Wybierz konto dla dziecka 13+

POBIERZ Z Google Play | Pobierz w App Store | ODKRYWAJ W AppGallery

Sprawdź, co zyskasz z BSGo Junior

BSGo Junior to korzyści dla dziecka...

Używa atrakcyjnej apki BSGo Junior

Ustawia motyw kolorystyczny i inne funkcje do mobilnego bankowania według własnych preferencji.

Używa BLIK-a

Do płacenia w internecie i sklepie, przelewów do znajomych oraz wypłat w bankomacie.

Łatwo wysyła prośbę o przelew

Rodzic otrzymuje ją SMS-em lub powiadomieniem PUSH.

Oszczędza w Skarbonkach

Samodzielnie ustala cele i odkłada pieniądze w wirtualnej skarbonce.

... i dla rodzica:

Zarządza przez Panel Rodzica

Ma kontrolę nad wydatkami i transakcjami dziecka.

Błyskawicznie przelewa pieniądze

Akceptuje przygotowany przez system przelew dla dziecka.

Wspiera dziecko w oszczędzaniu

W każdej chwili może zasilić skarbonkę dziecka.

Decyduje o kieszonkowym

W Panelu Rodzica ustala cykl i wysokość przelewów.

Oddział Grodzisko Dolne

Grodzisko Dolne 352
37-306 Grodzisko Dolne

Telefon: 17 243 71 06
Telefon: 17 243 60 06
email: info@bslezajsk.pl

Godziny otwarcia:
Poniedziałek - Piątek: 8:00 - 16:00
Bankomat 24 h